

Skopsko naselje Vlae najcenejše

Prejšnji mesec je bil v Skopju tehnični pregled objektov, ki smo jih zgradili po potresu — v naselju Vlae. Napravljen je bil tudi dokončen finančen obračun izvršenih del. Da bi pripravili vse potrebno, smo bili ob koncu septembra v Skopju pri investitorju.

Nadzorni organ v naselju Vlae je bil ing. arh. Mukaetov Gligorij, ki je po dovršitvi del prevzel funkcijo vrhovnega nadzornega organa vseh primestnih naselij v Skopju.

Zanimiva je investitorjeva analiza, da so po kvaliteti na prvem mestu finske hiše, na drugem mestu pa Vlae, ki jih je gradilo naše podjetje. Glede izpolnitve rokov in obsega pogodbenih obveznosti je na prvem mestu naselje, ki so ga gradile edinice JLA, na drugem pa Vlae.

Vsa naselja je investitor točkoval po raznih kriterijih. Upošteva je opremljenost in kvaliteto objektov v naselju Vlae so ugotovili, da so od vseh naselij Vlae najcenejše ter jih glede cene, rokov, kvalitete, organizacije itd. postavljajo vsem za zgled.

Investitor je ocenjeval pogodbene osnove in odnose v Vlahah kot najboljše, najbolj jasne in v celoti razčiščene in brez sporov.

Kot primer navaja, da so bila za celotno visokogradnjo v Vlahah vsa dela zajeta v eni osnovni pogodbi in petih dodatkih in to tako jasno, da ni prišlo do nobenega spora. Obratno pa je v vsakem od ostalih naselij najmanj 300 osnovnih pogodb in k temu še ogromno dodatkov. Ker nikjer investitorju ni uspelo oddati del tako kompleksno, so morali skoro vsem izvajalcem blokirati izplačila visokih vsot. Zaradi še do danes neizvršenih del, dvomljive kvalitete in sporov ima investito danes še ca. 20 milijard dinarjev, ki so sicer pogodbeno angažirani, a še ne izplačani.

Vse to je afirmacija našega podjetja in sploh slovenskih podjetij ter zadoščenje za neupravičene očitke, ki smo jih nekoč poslušali.

Ing. Gričar

Zopet dve smrtni žrtvi

Na cesti Zgornja Loka pri Blagovici (pred Trojanskim klancem) se je zgodila huda prometna nesreča, ki je zahtevala dve smrtni žrtvi iz vrst našega kolektiva.

Ob tej nesreči sta se smrtno ponesrečila Jernej Drole in glavni skladiščnik Alojz Mlatej. Hudo se je poškodoval strojnik Đuro Barašin, lažje pa sta bila poškodovana Vinko Novinc in Martin Pirc. Avtomobil pa je popolnoma razbit.

Kritičnega dne so se navedeni vračali v službo na Srednjo Dravo. Na ovinku pri Blagovici jim je nasproti pripeljal kamion FAP last podjetja »Talis« iz Maribora. V isti smeri pa je vozil »Volswagen«. Ker je kamion prehitel v desnem ovinku, je bil udarec neizbežen. Pri tem je »Campagnola« zadela v levo stran kamiona, nakar ga je vrglo v občestni jarek. Pri tem je bil šofer takoj mrtev, vtem ko je Alojz Mlatej

umrl med prevozom v bolnišnico.

Pokojnika sta bila dobra in vestna člana našega kolektiva ter ju bomo močno pogrešali. Mlatej zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka, Drole pa se je poročil pred petimi meseci ter je pričakoval prvega otroka, ki pa svojega očka ne bo nikoli poznal.

Obema družinama naše iskreno sožalje.

C. A.

LETO VII. ŠT. 29

Ljubljana, november 1964

gradisov vestnik

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

V tujini smo čvrsto zasidrani

Glavni direktor dipl. ing. Hugo Keržan o nadaljnjih perspektivah našega nastopa v Zvezni republiki Nemčiji

O našem prvem nastopu na inozemskem trgu ali točneje povedano, o delih, ki smo jih letos prevzeli v ZR Nemčiji, smo v našem listu že večkrat pisali. Tokrat smo zaprosili za razgovor glavnega direktorja, dipl. ing. Huga Keržana in mu v zvezi z našimi deli v Nemčiji zastavili nekaj vprašanj.

»Kako potekajo naša dela v Zahodni Nemčiji? Ali lahko računamo, da bo vse opravljeno brez kakršnihkoli motenj?«

»Kot je znano, smo v Nemčiji prevzeli nekatera gradbena dela pri eni največjih gradbenih firm v Evropi, pri podjetju »Philip Holzmann«, in sicer na treh objektih: v Giesenu pri gradnji pedagoške šole izvajamo zidarska dela, v Frankfurtu, kjer gradijo veliko univerzitetno kliniko, smo prevzeli izdelavo opažev, medtem ko v Freiburgu gradimo neko upravno zgradbo samo do tretje faze. Po pogodbi morajo biti dela, ki smo jih prevzeli v vrednosti 800.000 mark ali približno 200.000 dolarjev, končana.

Nadaljevanje na 2. str.

Torej bo treba vsaj takšno disciplino pri uresničevanju skupnih nalog podjetja — konkretno te naloge pri gradnji ljubljanske toplarne — obdržati tudi v prihodnje, saj je pravzaprav vsaka naloga, ki jo prevzame katera izmed poslovnih enot, stvar celotnega podjetja. Razumljivo je, da je kolektiv vsake poslovne enote najprej poklican, da ukrene vse potrebno, da z lastnimi silami uresniči sprejete naloge, vendar je hkrati tudi possem jasno, da bodo vsi kolektivi podjetja priskočili na pomoč, če prevzeta naloga presega moči tiste poslovne enote.

Proti mesec združene akcije kolektivov sedmih poslovnih enot na ljubljanski toplarni dokazuje, da smo sposobni osredotočiti sile na najpomembnejši nalogi podjetja, četudi gre to na škodo marsikateri poslovni enoti, ki se je morala zaradi skupnosti odreči neposrednim koristim. Prav zato zasluži kolektiv mariborskega gradbenega podstava še posebno priznanje, ki je odstopil vse po planu predvidene tesarje in železokriocce ter tako znatno pripomogel k uspešnemu prvemu mesecu akcije. To pa je ta kolektiv storil kljub velikim lastnim obveznostim ter kljub težavam s prestavitvijo delavcev v Ljubljano.

Z uspehom prvega meseca akcije pri gradnji ljubljanske toplarne je bilo torej izpričano tudi, da je zvestost o enotnosti našega podjetja zelo močna, da jo je ta akcija še bolj utrdila in da se je na delu izkazala solidarnost Gradisovih kolektivov.

Nadaljevanje na 4. str.

DAN, KO SE SPOMINJAMO NASIH SVOJCEV IN TEH, KI SO PRAV TAKO NASI SVOJCI, KI SO ŽRTVOVALI NAJDRAŽJE, DA BI MI LAHKO ŽIVELI

Smrtna nesreča v Kopru

Na cesti JLA v Kopru se je nedavno smrtno ponesrečil dolgoletni član našega kolektiva Jakob Kajin. V soboto tragičnega dne se je vračal z dela proti domu v Ročiški breg pri Buzetu, kjer je živel s svojo družino. Pred tržnico v Kopru ga je podrl mopedist. Težko poškodovanega so ga odpeljali v izolsko bolnico, kjer je naslednji dan zaradi hudih poškodb umrl.

Tragična smrt sodelavca je globoko pretresla vse člane koprskega kolektiva. Pokojnik je bil v podjetju že devet let. Bil je priden in vesten delavec ter dober tovariš. Sindikalna podružnica in uprava poslovne enote sta preskrbeli za prevoz v rodni kraj ter se dostojno poslovlili od dobrega in nesebičnega sodelavca.

Slava mu!

Visoko odlikovanje naših članov

Predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije, Josip Broz Tito, je na osnovi člena 217. točke 4. ustave SFRJ in člena 4. zakona o odlikovanjih odlikoval:

Z redom zasluge za narod s srebrno zvezdo glavnega direktorja podjetja, diplomiranega inženirja Huga Keržana;

Franca Munda, iz Maribora z medaljo dela;

Franca Hočevarja, z Jesenic z medaljo zasluge za narod;

Ernesta Gregoriča iz SPO Ljubljana z medaljo zasluge za narod. Vsem odlikovancem iskreno čestitamo.

Florjančič - tristoti nagrajenec

O navzočnosti šefa SPO Antona Vovka in ostalih predstavnikov je tovariš Ivan Bučar v imenu podjetja »TAM« iz Maribora izročil šoferju Andreju Florjančiču za prevoženih 240.000 km brez večjega popravila, posebno nagrado TAM, tj. uro, značko in diplomu.

Ta majhna slovesnost je bila v prostorih bivših centralnih obratov v Ljubljani. Šopek rdečih nageljnkov na mizi je bil priča strokovnemu, a velikemu priznanju, ki ga je prejel tovariš Florjančič.

Priznanje »TAM« prejme vsak šofer, ki prevozi 200.000 km brez popravila. In tako je slavljeneč tristoti nagrajenec.

Andrej Florjančič je zaposlen v podjetju od februarja 1946 dalje. V podjetju je prevožil že preko 300.000 km.

Nadaljevanje na 4. str.

OGP — Upravni odbor Obrata gradbenih polizdelkov je na svoji seji dne 7. oktobra 1964 razdelil med prosilce posojila za gradnjo stanovanj 7.425.000 din. Ko bodo zopet na razpolago razpoložljiva sredstva, se bodo krediti razdelili po prioriteten vrstnem redu. Ta sklep je vreden pohvale, posebno ker delavci in uslužbenci Obrata gradbenih polizdelkov dosedaj niso imeli možnosti, da bi prišli do stanovanj.

SREDNJA DRAVA — Za razvedrilo v prostem času bodo strojniki na »Srednji Dravi« dobili televizijski aparat, gradbeno vodstvo Maribor pa jim bo nudilo knjige iz svoje knjižnice.

JESENICE — Z ozirom na polletni uspeh gradbenega vodstva Jesenice je njihov upravni odbor sprejel sklep, da se kolektivni presežek izplača samo tistim sektorjem, ki so bili aktivni. Prav tako presežka niso izplačali posameznikom, ki se niso izkazali pri delu.

ŠKOFJA LOKA — Za izpolnitev planskih nalog v lesnem obratu Škofja Loka je potrebno še del za 50 milijonov. Naročil je trenutno več, kot pa so razpoložljive kapacitete obrata. Velik problem pri uresničevanju nalog pa je pomanjkanje surovin, čemur je posvetiti vso pozornost.

ŠKOFJA LOKA — Na podlagi pravilnika o samskih domovih je sprejel delavski svet obrata v Škofji Loki sklep, da se odpovedo stanovanja vsem, ki niso upravičeni do stanovanja v samskem domu. Z ostalimi koristniki pa je skleniti pismene dogovore.

KOPER — Pri pregledu o angažiranosti poslovnih enot v Kopru ter o perspektivah v letu 1965 je razvidno, da je poslovna enota v celoti angažirana do konca I. kvartala 1965. leta. Nadaljnja angažiranost je odvisna od pravočasnega pričetka del v novem stanovanjskem naselju. Upravni odbor poslovne enote je sklenil, da bo vložil vse sile, da zagotovi neprekinjeni tempo dela.

CENTRALA — Sveti delovnih enot na centrali podjetja, ki so v letošnjem letu pričeli delovati, so zelo aktivni ter bo po programu vsak svet svoje enote razpravljali o delu enote z namenom, da se doseže čim boljše poslovanje, zveča storilnost dela in pa kvaliteta dela. Obravnavajo notranjo delitev osebnih dohodkov po delu ter dajejo predloge za izboljšanje poslovanja podjetja.

KOPER — Verjetno bodo delavsko menzo v enoti Koper ukinili zaradi male potrošnje obrokov. Dokončno bodo o tem odločili na sestanku, kjer se bo pogovorilo z delavci, ki se hranijo v menzi.

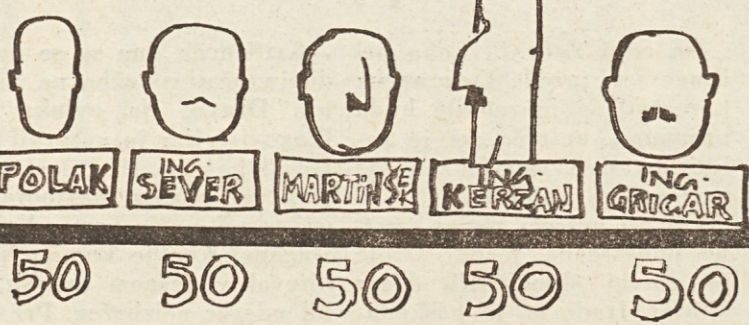
CELJE — Upravni odbor poslovne enote Celje priporoča izvršnemu odboru sindikalne podružnice, da vsake tri mesece organizira po sektorjih razgovore s člani kolektiva o tekoči problematiki. Tem razgovorom bo prisostvoval tudi zastopnik uprave gradbenega vodstva.

MARIBOR — Gradbeno vodstvo Maribor bo gradilo v kooperaciji z Dravskimi elektrarnami nov sistem gradnje stanovanjskih hiš, v Pobrežju, ki bo zelo zanimiv ter posnema koprškega z razliko, da bodo le-ta podkletena.

MARIBOR — Delavski svet poslovne enote Maribor je sklenil predlagati delavskemu svetu podjetja ponoven rebalans plana, ker je dosedanj previsok ter ga gradbeno vodstvo ne bo doseglo.

SPO — Na seji sveta samostojne obračunske enote Strojno-prometnega obrata so predlagali, naj komisija za popis osnovnih sredstev glede na visoke stroške popravi ugotavlja stanje strojev in kamionov, vestno pregleda vsak stroj ter poda izjavo o rentabilnosti popravila. Na podlagi take strokovne izjave bi stroje popravljali, ali pa jih odpisali.

LJUTOMER — Zdravstveni dom Ljutomer bo cepil proti tetanusu vse delavce podjetja, ki so zaposleni na tem sektorju.

Z Martinškove proslave: »Hm, če takole gledam, se mi ne zdi, da bi imel Gradis samo 20 let.«

Komunalna banka nam je neupravičeno zmanjšala kredite za nabavo mehanizacije

V splošni akciji, da bi se zmanjšala investicijska potrošnja in uskladila z možnostmi, so morali upravni odbori raznih bank, ki so kreditirali te investicije, sprejeti razne sklepe, na podlagi katerih so se zmanjšali ali pa ukinili v celoti že odobreni krediti.

Kakor je znano, je tudi naše podjetje najelo pri komunalni banki v Ljubljani kredit v višini 1.036.000.000 dinarjev, s katerim je hotelo realizirati program, ki ga je sprejel delavski svet podjetja dne 15. januarja 1964 za nabavo strojev in opreme ter voznega parka. Seveda je moralo podjetje pri najetu tega kredita sodelovati z lastno udeležbo v višini pol milijarde dinarjev.

Do 15. oktobra smo nabavili osnovnih sredstev iz bančnih kreditov za 815.000.000 dinarjev. Kljub temu, da so bili stroji že v podjetju in da smo banki predložili račune dobaviteljev za izplačilo, banka od 1. septembra dalje ni plačala računov za nekaj več kot 317 milijonov dinarjev. Poleg tega pa izdelujejo kovinski obrati v Ljubljani in Mariboru stroje po sprejetem programu in skupni

vrednosti nad 54 milijonov dinarjev. Dne 9. oktobra nas je komunalna banka v Ljubljani obvestila, da je UO KB na VIII. seji dne 30. septembra sklenil, da nam odpoveduje del investicijskega kredita na osnovna sredstva v višini 300 milijonov dinarjev. Upravni odbor banke utemeljuje svoj sklep z naslednjim:

»Zvezni izvršni svet je predpisal z odlokom o spremembi o izvajanju ukrepov splošne kreditne politike Ur. l. SFRJ 24/64) 20-odstotno omejitev sredstev, ki so jih poslovne banke namenile za investicijske kredite. Ta ukrep daje banki pravico razvezati pogodbo o investicijskem kreditu v smislu člena 57 zakona o kreditnih in drugih bančnih poslih Ur. l. SFRJ 10/61.«

Upravni odbor delavskega sveta podjetja je bil obveščen dne 20. okto-

bra o tej novi situaciji s poročilom, v katerem so bili predlagani tudi primerni ukrepi. Predlagale so jih posamezne strokovne službe. Upravni odbor se ni strinjal s predloženimi ukrepi in sprejel naslednje sklepe.

Podjetje naj toži komunalno banko zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti, zaradi zaostanka plačila že dobavljenih faktur v mesecu septembru kakor tudi za plačilo vseh zamudnih obresti zaradi neplačanih faktur, katere bodo zahtevali dobavitelji strojev.

Mnenja smo, da je sklep upravnega odbora podjetja povsem utemeljen, posebno če pomislimo, v kakšnem stanju se nahaja naša mehanizacija in da, kolikor hočemo obdržati vsaj to stanje, ne moremo popuščati banki. Ukrepi, ki se nanašajo na gradbene investicije, ne morejo prizadeti tudi tiste investicije, ki hočejo omogočiti, da ostane stanje vsaj takšno, kakršno je.

Anton Martinšek

V Celju 660 novih stanovanj

Že prihodnje leto bomo gradili novo sosesko Otok III G

V Celju bodo naši delavci v kratkem zapustili dve stolpnici na Otoku. Vanje se bodo že te dni vselili srečni stanovalci. Zanimanje za stanovanja v obeh stopnicah je tolikšno, da bi lahko »Gradis« takoj prodal vsa stanovanja še v tretji stopnici — seveda, če bi jo imel. Večji del stanovanj, ki smo jih v obeh stolpnica gradili za trg, so pokupili celjski kolektivi, zlasti Kovinotehna, bolnišnica, železnica in drugi, le štiri stanovanja so kupili privatniki.

Že prihodnje leto pa bo delež Celjanov v stanovanjski izgradnji še večji, kot je bil letos. Ob Ljubljanski cesti, nasproti bencinske črpalke, bo »Gradis« začel graditi novo sosesko Otok III G, v kateri bo skupno 660 stanovanj. Soseska obsega pet stolpnic in celo vrsto blokov, v katerih bodo štirisobna, trisobna in enosobna stanovanja, medtem ko so v stolpnica dvosobna ter dvoipol-sobna. Lokacijsko odločbo za to sosesko je dobil »Gradis« že lani, letos pa je celjski zavod za napredek gospodarstva izdelal tudi zazidalni načrt ter projekt komunalne ureditve. Izgradnja te velike soseske bo potekala v štirih fazah. V prvi fazi, torej že prihodnje leto, prideta na vrsto dve stolpnici in v blokkih tri stopnišča, kajti prva faza, terja zelo malo rušenj starih objektov. Celotno naselje bi bilo potemtakem predvidoma dograjeno v štirih letih.

»Gradnja na Otoku bo zaposlila skoraj polovico naših kapacitet,« je razlagal šef celjske poslovne enote Albert Praprotnik. »Računamo, da bo na Otoku del za približno milijardo dinarjev. To je dobra polovica naših hkapacitet, kajti naš letošnji plan 1550 milijonov bomo verjetno presegli, računamo, da bo realizacija letos okrog 1,8 milijarde. Zato bo treba poiskati v industrijskih in drugih objektih še za kako milijardo del.«

In problemi v Celju?

»Razen splošnih težav, ki so nastale z omejitvijo investicijske potrošnje v zadnjem času,« je odgovarjal tovariš Praprotnik, »in ki postavljajo gradbeno podjetje nasploh v nelahek položaj, bo za naš kolektiv vedno bolj pereče vprašanje gramoz. Znano je, da bomo morali po pogodbi konec leta 1965 našo gramoznico v Otiškem vrhu prepustiti

občini. Vemo pa tudi, da daleč naokoli ni ustreznega gramozja. Kako bomo rešili to vprašanje, trenutno še ne vemo. Morda nam bo kazalo odpreti novo gramoznico blizu Polzele, kjer so precejšnje zaloge. Po prvih ocenah znašajo tamkajšnje zaloge okrog 200.000 kubikov gramozja, kar bi nam zadoščalo približno za deset let. Raziskave na tem področju sami financiramo in morda ne bo druge rešitve, kot da v omenjenem področju odpremo novo gramoznico.

V tujini smo čvrsto zasidrani

(Nadaljevanje s 1. str.)

na do konca februarja leta 1965. Po podatkih, ki jih imamo, je bilo dne 15. oktobra na vseh gradbiščih realiziranih del za približno 300.000 mark, torej slaba polovica. Ker pa lahko tako v letošnjem letu kot tudi v letu 1965 računamo še s precejšnjim številom delovnih dni, obstajajo vsi pogoji, da bomo svoje delovne obveznosti v Nemčiji do pogodbenih rokov izpolnili.«

»Ali potemtakem ni težav s pomanjkanjem delovne sile?«

»V Nemčiji imamo, kot je tudi že znano, okrog 70 ljudi, v kratkem pa bomo tja poslali še precejšnjo okrepitev, približno 50 delavcev, tako da bomo imeli potem na vseh gradbiščih 120 ljudi. To pa bo vsekakor dovolj, da svojo nalogo izpolnim.«

letih utrdi na inozemskih tržiščih?«

»Lahko povem samo to, da so perspektive dokaj dobre. Na kliniki v Frankfurtu smo prevzeli izdelavo 30.000 m² opažev, vendar se tam odpirajo še velika dela, ker je to res ogromen objekt. Tako bo treba prihodnje leto pripraviti okrog 120.000 kvadratnih metrov opažev. Imamo vse pogoje, da ta dela v letu 1965 prevzame Gradis, kar pomeni, da bi samo na tem objektu imeli prihodnje leto del v vrednosti 1.000.000 mark. Nasploh ni razlogov, da ne bi bili optimisti in menim, da bomo lahko tudi v prihodnosti vsako leto prevzeli pri tej veliki firmi toliko del, da bi Gradis letno zaslužil kakih 100.000 dolarjev. Seveda pa bi morali povečati udeležbo delavcev, računam, da bi morali imeti potem stalno v tujini nekako 200 delavcev.«

»Iz teh izjav je možno sklepati, da je firma Holzmänn zadovoljna z Gradisom, saj sicer ne bi imela interesa, da sklepa nove pogodbe?«

»To drži. Brez pretiravanja ali samohvale lahko povem, da se je naša ekipa v tujini uveljavila, da dela dobro in da so z nami zadovoljni. Zlasti je važno to, da smo tam precej dobro organizirani, da imamo svoje tehnično vodstvo. Seveda pa te akcije koristijo tudi delavcem, ker spoznavajo nove sisteme dela, nove načine dela, sodobna orodja, spoznavajo to, da so v tujini akordi bolj precizni in čisti kot pri nas, spoznavajo precej ostre zahteve investitorja. In ne nazadnje imajo naši ljudje od tega tudi druge koristi v najrazličnejših oblikah, ki jih sicer ne bi imeli, če bi šli delat v tujino individualno in jih tudi nimajo drugi delavci. Mislim predvsem na brezplačna stanovanja, na brezplačno razsvetljavo, ogrevanje prostorov, pranje posteljnega perila, na to, da jim ostane socialno zavarovanje in pokojninska doba itd., tako da praktično prispevajo le za prehrano.

Skratka, prepričan sem, da smo v Nemčiji že precej trdno zasidrani in da nam ni treba biti v skrbeh za prihodnost. Stasoma bomo seveda skušali narediti še korak naprej, namreč v to, da bi prevzeli cel objekt z materialom vred. Prepričan sem, da ni ovir za nadaljnje sodelovanje in sploh za naše uveljavljanje v tujini, saj imamo od tega koristi ne samo mi, marveč prav tako tudi podjetje Holzmänn.«

P. I.

»Kakšne so perspektive, da se Gradis tudi v prihodnjih

V imenu podjetja »TAM« iz Maribora je Florjančič izročil visoko priznanje tovariš Bučar

Perspektive iz barake

V MARIKATEREM NAŠEM STANOVANJSKEM
NASELJU RAZMERE NISO VREDNE ČLOVEKA

»Podi v večini barak so do kraja izrabljeni, stene nepobeljene, po kotih se nabirajo zavese pajčevine... Kupi smeti in blata v sobah... Kolesa in mopedi ob posteljah... Sanitarije so skrajno neprimerno vzdrževane in v veliki večini sploh proti higienskim predpisom, da o topli vodi in kopalnicah niti ne govorim. V enem primeru smo opazili tudi, da je baraka ograjena z žično ograjo. Skratka, pojavljajo se motivi, ki v določenih primerih ustvarjajo sliko življenja delavca-proletarca iz predaprilske Jugoslavije...«

Tole je le nekaj misli iz uvodnega dela poročila inšpekcije, ki je obiskala nekatera stanovanjska naselja gradbenih delavcev, med njimi so obiskali tudi enega izmed naših. To, kar so v njem našli, se pravzaprav ne razlikuje od tistega, kar so našli v drugih podjetjih. Glejte, kaj so zapisali o tem našem stanovanjskem naselju. Pa ne bomo navedli vsega.

● KAJ PRAVI INŠPEKTOR?

Ze ob prihodu v naselje, kjer prebiva 210 delavcev, smo zapazili ob prvi baraki okrog pet metrov visoko skladovnico drv, ki je bila malomarno zložena in preti nevarnost, da se bo vsak čas sama podrla. Prav tako smo zapazili, da se otroci igrajo z vodovodnimi cevmi, ki bi morale biti shranjene v omarici pri gasilskem hidrantu... Vse barake so dotrajane, notranjščina pa je prepotrebna beljenja.

Podi v sobah in hodnikih so umazani in ponekod dotrajani. V vsaki sobi je po ena luč, po hodnikih pa smo opazili kolesa, kupe blata in pajčevine. V sobah so po tri ali štiri postelje. Posteljnine je umazana in iztrošena. Po izjavi stanovalcev jo menjajo enkrat na mesec... V vseh sobah je velik nered, po omarah razna navlaka... Tople vode ni, stranišča pa so neurejena in nečista, nekatera pa so delavci izločili iz uporabe enostavno s tem, da so jim vrata zabili... Okolica barak je zanemarljiva...

Pohvalijo pa red v jedilnici in pripravljalnici hrane.

● IN KAJ ODKRIVAMO SAMI

Tako je v tem našem stanovanjskem naselju. Toda so še slabša. Nekaj tovarišev iz centrale podjetja je obiskalo še nekaj stanovanjskih naselij, pa so bili presenečeni, ker si niso mogli niti misliti, da bi kaj takega našli toliko časa po tistem, ko smo rekli, da bomo vse lesene barake likvidirali, kolikor pa jih bo še ostalo, da bomo skrbno pazili na red v njih.

V enem izmed takih naselij so strpali v sobe po štiri- ali petkrat več ljudi, kot pa bi jih smeli, omar sploh ni, nekaj tudi zaradi tega ne, ker so jih delavci preprosto pokurili. To pač pomeni, da vodstvo poslovne enote ni poskrbelo za kurjavo. In takale omara stane najmanj 20.000 dinarjev. Ni stolov niti miz, v sobah le samotna včasih tudi komaj 25-svečna žarnica. Nekje so našli zmetane železne postelje drugo čez drugo, vse zarjavele, kot da so čisto zastojnj. Perila tudi ne menjajo po ves mesec, kar je že ta inspekcija ugotovila in tako naprej in tako dalje.

Vse to pomeni, da je skrb za človeka še vedno nekaj, kar ni tako čisto samo po sebi umevno v našem podjetju. Toda pustimo moralne pridige o tem, kaj bi moral pomeniti človek v kolektivu (pisano z velikimi črkami), ampak se za poskus prepustimo za hip anarhističnim mislim in se sami sebe vprašajmo, kaj, ko bi ti moral stanovati v takile baraki in spati na takile postelji? Saj vem, v sveti jezi bi stresel z glavo: Kaj takega, bi dejal, saj to ni niti za ljudi, še živine ne bi pustil noter. Le kaj si mislite, bi povzdignil glas, kako naj živim brez tople vode? Saj se še obriti ne morem, bi klical vse svetnike na pomoč. Naravnost ogorčen bi bil in tekal bi od Poncija do Pilata, pisal prošnje in pritožbe ter klical vse inšpekcije, kolikor jih je na tem svetu, ter jim na široko razlagal, kakšna krivica se ti godi.

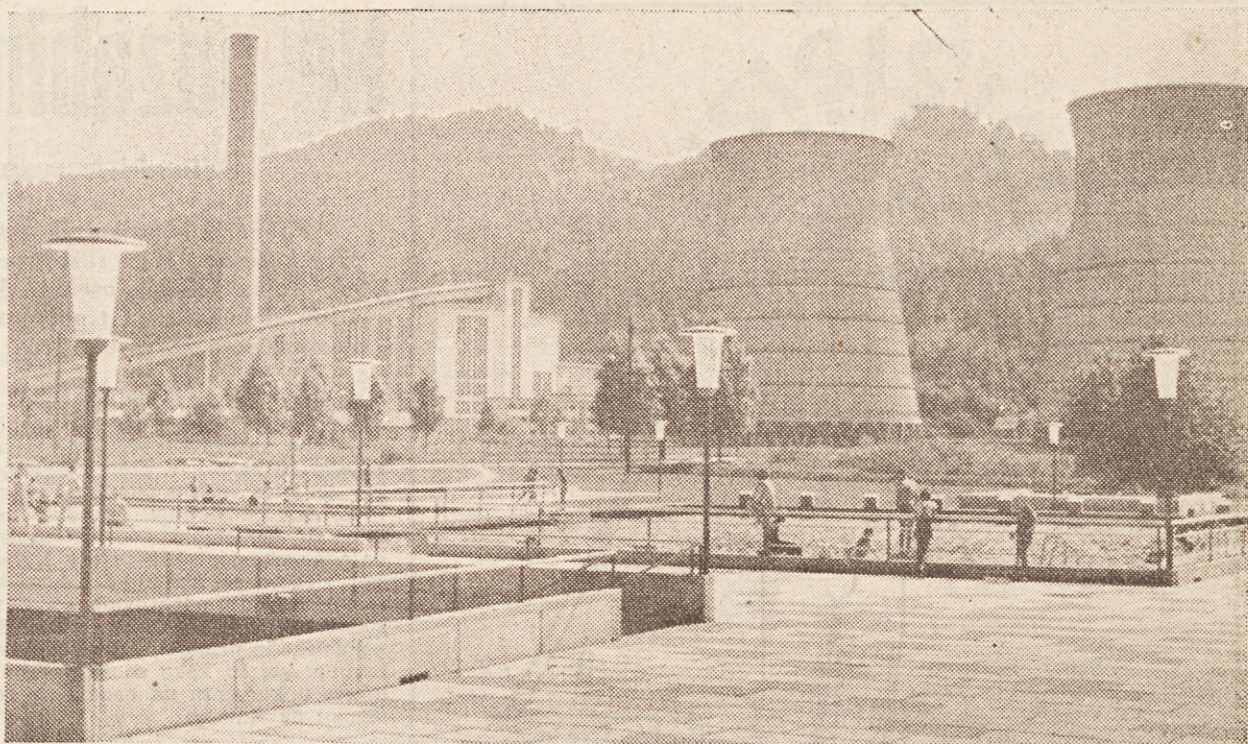
Tako pa iz svoje pisarne nič ne vidiš. Po delu daš klobuk na glavo in — zdravo, pa se te ne tiče, kako živi tvoj tovariš, tisti, ki ustvarja sredstva (če zabrenkam še malo na socialdemokratske strune). Važno je, da je tebi dobro.

● TUDI SAMOUPRAVLJAVEC

Ampak nekaj je treba vendarle reči. Natanko toliko kot ti, ima tudi ta tovariš, ki si ga postavil v tako baroko, pravico do besede pri upravljanju podjetja. Pravico ima, ki pa mu jo mnogokrat kratimo, češ, kaj pa on ve o samoupravljanju. Niti spodobnega življenja mu ne omogočimo, češ, saj prej tudi ni bolje živel, saj niti ne ve, kaj je čisto in kako pogosto se potlej odpro na široko vsi registri šovinističnih »modrovanj«. In potlej se čudimo, če se ti ljudje ne življe v naše okolje, če se počutijo tuje, če se čutijo na vsakem koraku zapostavljene in se potlej do te in take okolice tudi tako obnašajo. Odtod vse zlo, ki ga tako radi pripisujemo tako imenovanim sezonskim delavcem. Njih dolžimo za tisto, česar smo pravzaprav sami krivi. Posredno vsekakor.

Toda to je le ena plat problema. Če si prvo odmislimo, ostane druga — čisto gospodarska. Ni treba biti ne vem kakšen socialist, da bi vedel, da je človek, ki živi v urejenih razmerah, ki je spočit, ki se v prostem času zares ne le fizično ampak tudi duševno odpočije, da je ta človek dosti produktivnejši. Ta tako imenovani sezonec, ki mu ustvarjamo »naše« življenjske pogoje, ga navajamo nanje, bo imel tudi večje zahteve, večje potrebe, kakršne ima zdaj. Hkrati pa bo spoznal, da bi te večje potrebe »pokril« le s produktivnejšim delom. To pa je, kot vemo, mogoče le z večjim znanjem, kar tudi on spoznava in si ga hoče pridobiti. Iz »kubikaša« postaja kvalificiran delavec, ki na zimo ne bo več bežal domov v zaostalo sredino, temveč bo tudi svojo družino navajal na novo sredino.

Če pa mu vse to že vnaprej zapremo, ga obsodimo na življenje v smrdljivi, umazani baraki, ga zapodimo na posteljo, ki jo le enkrat na mesec preoblečemo, se zapre vase in dostopen postane za vse tiste negativne vplive, ki smo jim priča in ki naidejo dostikrat svoj epilog tudi pred sodiščem.

Velik kopalni bazen v Šoštanju. Izvedba gradbenih del je zelo kvalitetna, zato zaslužijo šoštanjski gradilci vse priznanje

Enoten sistem delitve v podjetju

Preveč enostranske razprave o težah novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov

Razprave o težah pravilnika o delitvi osebnih dohodkov med člani kolektiva so bile živahne in več ali manj konstruktivne, vse pa so pokazale zainteresiranost članov za čimboljšo ureditev notranje delitve.

Delitve osebnih dohodkov naj bo na enotnih osnovah za vse podjetje. Takšno je tudi določilo v našem statutu. Urediti je potrebno obstoječe nesorazmerje v zvezi s tem vprašanjem. Enotnost delitve in osnovah in v sistemu delitve je nujna. Prav tako je potreben enoten sistem pri delitvi znotraj enote tako glede nagrajevanja po delu kot glede delitve doseženih sredstev za osebne dohodke, le višina osebnih dohodkov, ki se deli posamezniku, bo odvisna od njegovega prizadevanja ter uspešnosti poslovanja enote in podjetja kot celote.

Ob razglabljanju, kakšen naj bo enotni sistem osnov za delitve osebnih dohodkov, se nam odpira nešeto misli in predlogov. Eden izmed predlogov je obsežen v tezah, ki so bile poslane v obravnavo, in izhaja iz že prej omenjenega stališča, da bi namreč uvedli takšen sistem določanja startnih osnov, ki bo v celoti zagotovil enotnost v delitvi osebnih dohodkov.

Obravnave med člani kolektiva o težah za izvedbo novega sistema so bile sicer obširne, vendar moramo ugotoviti, da so bile preveč enostranske.

TEŽNJA PO DODATKIH

Vse premalo je bil obravnavan sistem kot celota s stališča kritične ocene njegove stimulativnosti. Preveč prizadevno se je pri obravnavi to vprašanje gledalo le z enega vidika, in sicer, kako naj bi skozi višje dodatke za leta strokovne prakse, s uvedbo nazivov »referent«, »šef od-

delka« in podobno brez prave organizacijske osnove prišli do trenutno višjih startnih osnov za posameznike, ki taka delovna mestaasedajo. Zagovorniki takih predlogov pa niso gledali, ali tak popravek ne povzroči nujno spremembo tudi za druga delovna mesta, o katerih pa niso govorili.

Vsekakor pa so nekateri predlogi in obravnave tez za sestavo pravilnika konstruktivni. Zlasti je potrebno omeniti ugotovitev, da je predložena oblika priznavanja dodatkov za strokovne izpite vsem strokovnim uslužbencem, razen za tehnični kader, neprimerna. Priznavanje teh dodatkov bi zahtevalo obširne priprave učnih načrtov za polaganje izpitov za posamezne stroke v samem podjetju, razen tega pa se pojavljajo še številna vprašanja glede priznanja že opravljenih izpitov pred različnimi izpitnimi komisijami. Poleg tega pa obstajajo težnje, da bi priznavali dodatke tudi tistim brez položenih izpitov, ki že opravljajo daljšo dobo svoj poklic.

Ob razpravah o tabeli startnih osnov se pojavljajo vprašanja, ali je utemeljeno, da se predvidevajo različne višine dodatkov za »rang« v odvisnosti od zahteve strokovne izobrazbe na delovnem mestu. Diferenciacija v višini skupne startne osnove naj bi bila le v prvi osnovi, tj. v osnovi po zahtevi strokovne izobrazbe, ki jo zahteva delovno mesto, dodatki na »rang« pa bi lahko bili vsi enaki. Takšen način bo vsekakor zahteval spremembo tabele tudi v tem, da bo potrebno povečati število dodatkov za »rang«, da ne bi

prišlo do uravnailovke in bi s tem postal sistem nestimulativen zaradi premajhnih razlik med enim in drugim delovnim mestom glede na težavnost dela.

NE GRE LE ZA FORMALNO
IZOBRAZBO

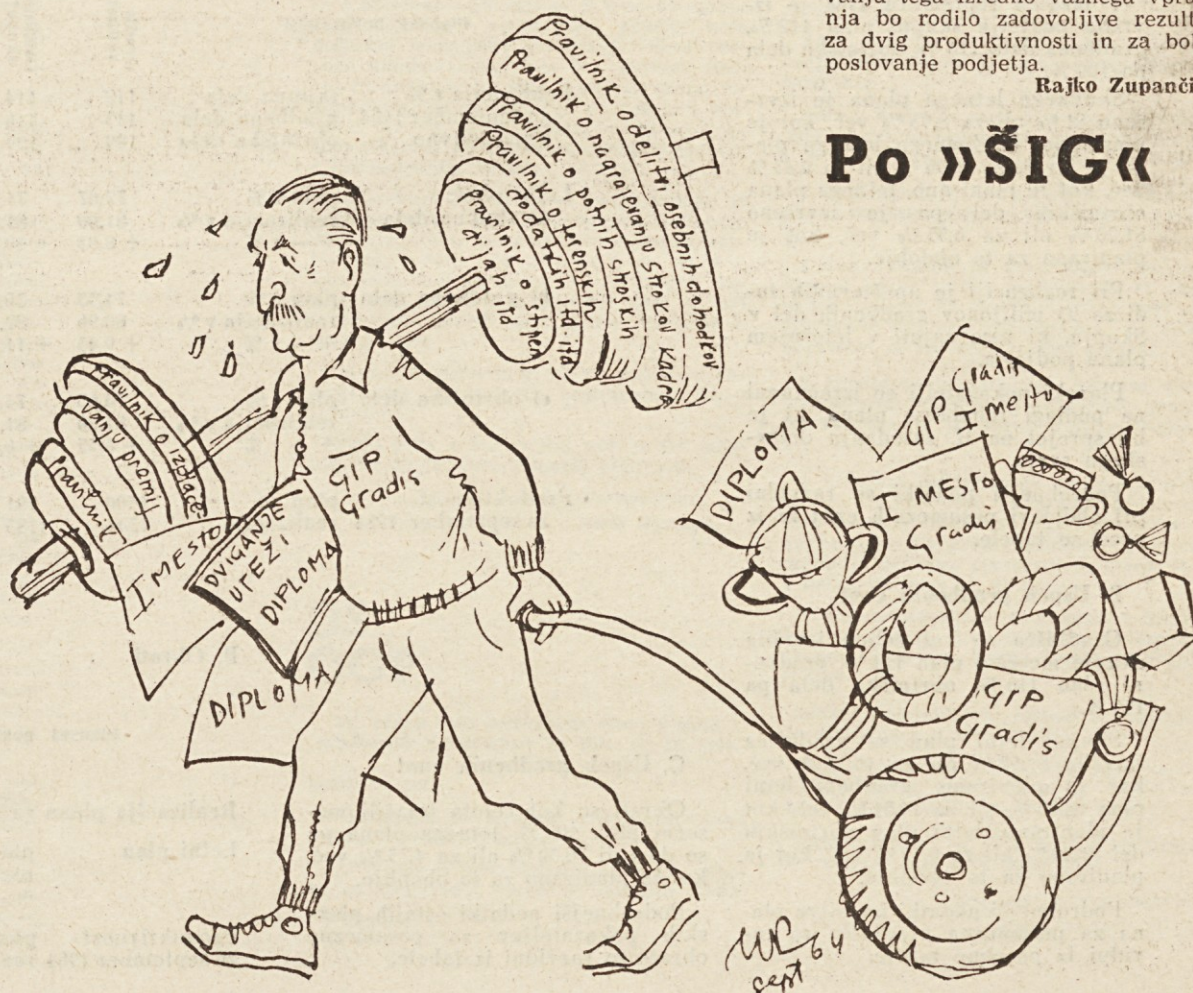
V predlogu tez za sestavo pravilnika o delitve osebnih dohodkov manjkajo določila, ki so nujna zaradi obstoječe zasedbe delovnih mest. Pri pogojih potrebne strokovne izobrazbe bi se moralo predvideti alternativo, da se lahko priznava polna osnova brez odbitkov tudi tistim delavcem, ki nimajo po shemi predpisane strokovne izobrazbe, opravljajo pa že delj časa uspešno svoje delo in so s tem že pridobili zahtevano strokovnost. Predlog je utemeljen s tem, da pri današnji zasedbi razpoložljivih kadrov, ki ustrezajo na delovnih mestih, ne bi bilo stimulatивно odbijati kakršnekolikneske od osnove zaradi nepopolne strokovne izobrazbe.

Preden bo predlog za sestavo novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov predložen v končno obravnavo in delavskemu svetu podjetja, bo potrebno pretehtati vse utemeljene pripombe. Zlasti važni so predlogi glede določanja startnih osnov za ostale delavce, razen strokovnih, ker v sedanjem predlogu ni predvidenega razpona v osnovah pri posameznih kvalifikacijah. Individualnih norm v podjetju v glavnem n.i. Zaradi enake osnove za vse delavce iste kvalifikacije, ki delajo v skupini, bodo nastala nesoglasja, ker manjkajo izračuni intenzitete posameznika.

S predlogom tez za sestavo novega pravilnika so izpolnjene zahteve našega statuta, ki daje osnovne smernice za notranjo delitev. Sodelovanje vseh članov kolektiva pri reševanju tega izredno važnega vprašanja bo rodilo zadovoljive rezultate za dvig produktivnosti in za boljše poslovanje podjetja.

Rajko Zupančič

По »ШІГ«

Ne pozabimo - človek je živo bitje

Odlomki iz razprave o pravilniku o delitvi dohodka na Ravnah

Po naših sindikalnih podružnicah in poslovnih enotah že precej časa tečejo razprave o težav predloga za spremembo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov za delavce v GIP »Gradis« glede določanja startnih osnov za posamezna delovna mesta. Razprave so že zajele prav vse enote.

Ponekod so razpravljali šele v ožjem krogu, drugje pa so tudi že prešli na razprave vsega kolektiva. Povsod so razprave precej živahne, kar je navsezadnje povsem razumljivo, saj je delitev dohodka nedvomno pomembno, če ne skoraj najpomembnejše vprašanje v življenju slehernega kolektiva. Marsikatero tezo ljudje odobravajo, ob marsikateri pa imajo tudi najrazličnejše pomisleke in pripombe. Sicer pa preberimo, kaj in kako so razpravljali o tem dokumentu na nedavnem sestanku na Ravnah.

SLOŠNO O OSNOVAH

»Pozdravljamo ta osnutek, ki bo prvič v zgodovini našega kolektiva Gradis nekoliko bolj poenotil. Prav je, da so za ves Gradis določene enake osnove, da bo torej enako vreden, sposoben in kvalificiran delavec imel isto startno osnovo tako v Ljubljani kot v Mariboru, Ravnah ali na Jesenicah. To je trden okvir za enotno politiko nagrajevanja v vsem podjetju.«

KDO JE SEKTORSKI TEHNIK

»Ali je za sektorskega tehnika res odločujoča samo določena vrednost gradbenih del (pol milijarde). Ali ni morda boljši še kak drug činitelj? Ali je vseeno 500 milijonov denimo na stanovanjskem bloku, ki je že bil nešteto krat ponovljen, ali pa na nekem individualnem industrijskem objektu v težavnih geoloških in sploh terenskih pogojih?«

O RAZLIKAH

»Včasih smo imeli tudi v startni osnovi le nekaj več razlike med delavcem in delavcem. Zdaj pa te razlike praktično ni. To ni prav. Te razlike smo pri nas že dvakrat porušili in vselej je to bilo boleče. Razponi — seveda pametni in utemeljeni — morajo biti, ker je to življenjsko. Razponi so stopnice, da gre posameznik in ves kolektiv navzgor, po poti napredka. Ali naj torej po paragrafi delamo krivico?«

KAJ PA INTENZITETA

»Vse lepo in prav, ampak tudi intenziteto lahko določimo subjektivno. Tudi ta stvar se lahko izrodi, povzroči prepire in postane navadno žongliranje. Sicer pa ne smemo pozabiti, da je človek živo bitje, ne pa kamen ali kos lesa. Zato moramo tudi z njim tako ravnati in pri vseh teh stvareh imeti predvsem pred oči človeka. O vsem tem pa mora naposled nekaj odločiti in povedati tudi gradbišče, osnovni kolektiv. Kdo pa naj pozna ljudi, če ne kolektiv na gradbišču? In končno, kdo bo po objektivnih kriterijih ocenjeval delavce in jim določal intenziteto? Morda delovodje? To ne bi bilo prav, ne smemo toliko dela z osebnimi dohodki naprtiti delovodjem, ker bodo enostavno vsi sedeli po pisarnah in obračunavali intenzivnost vsakega posameznega delavca.«

ZA OBRAČUNAVANJE PO AKORDU NI ČASA

»Delavci radi delajo v akordu, toda zdaj, ko imajo gibljivi del, so tudi zadovoljni. Če dobijo toliko, kolikor jim pripada, in če so dobro delali, pravijo: Bogami, dobra je plata, još ćemo raditi. Glavno pa je, da nimamo toliko tehnikov in delovodij, da bi lahko obračunavali akorde. Naši tehniki do 21. v mesecu komaj napišejo situacije, nimajo pa časa,

da bi se poglobljali v priprave, nimajo časa, da bi se izpopolnjevali. Če bo šlo tako še nekaj let, bodo naši tehniki znali samo perfektno pisati situacije in gradbene knjige, ne bodo pa več poznali osnov statike,« je zaključil ing. Lojze Štok. »In kaj naj rečemo o ljudeh, ki opravljajo pri nas po dve funkciji oziroma izpolnjujejo po dve sistemizirani delovni mesti?«

Sestanek na Ravnah je bil zelo živahen, seveda bo o teh pripombah še spregovoril sindikalni odbor podjetja in v končni fazi, seveda, organi delavskega samoupravljanja.

C.

SOLIDARNOST

(Nadaljevanje s 1. str.)

ki si priskočijo na pomoč, če je to treba.

Seveda pa še precej manjka, da bo toplarna dograjena. Zato prvi zagon v akciji ne bi smel popustiti, ampak bo treba akcijo odločno speljati do konca. Potrebe bodo še velike, zlasti še, ker nam je slabo vreme močno škodovalo in ni bilo moč oselej postoriti tistega, kar je bilo namenjeno.

V. J.

Tristoti nagrajenec

(Nadaljevanje s 1. str.)

tisoč kilometrov. Z avtomobilom TAM 116-26, ki ga je prejel 1. 1958, pa že 240.000 km. Največ je prevozil lesa, in to predvsem dolžinskega lesa z Jelovice.

In kaj sam pravi k temu priznanju?

Avtomobili TAM so zelo dobra vozila, res pa je tudi, da morajo na avto zelo paziti. Tudi konj dobro ne vozi, če ga dobro ne hraniš in »štriglaš«, je v šali dejal.

Tovariš Florjančič, tudi mi ti iskreno čestitamo.

C.

„Gradisov vestnik“

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. — Tiska tiskarna »Tone« Tomšiča v Ljubljani — — Izhaja mesečno

GRADISOV HAMLET

Sprašujemo se mi:
»To be or not to be!
Al' po domače —
kda' tud' za nas

prišel bo novi čas
do uveljavitve,
ki poleg dela nosi
tudi čas sprostitve?!

Sporočilo uredništva

Najprej naj povemo, da je o Gradisovem vestniku razpravljala upravni odbor podjetja na zadnji seji. Predvsem vas moramo seznaniti s sklepom upravnega odbora, naj bi Gradisov vestnik izhajal v prihodnje najkasneje 25. v mesecu tako, da bi ga mogli dobiti vsi hkrati z osebnimi dohodki. Uredništvo bo po svoji strani vse ukrenilo, da bi ta sklep dosledno uresničili. Zato prosimo predvsem naše sodelavce, naj nam v prihodnje pošiljajo članke in fotografije ter risbe za smešnice in karikature tako, da ga bo imel urednik najkasneje desetega v mesecu v rokah. Urejanje samega časopisa traja namreč najmanj teden dni, tiskanje pa vzame drugi teden, največkrat še kakšen dan več. To je prvo, kar je v zvezi s tem sklepom upravnega odbora podjetja.

Drugo je pa tole: uredništvo je že doslej večkrat poskusilo, da bi časopis izšel še pred prvim v mesecu in da bi ga lahko delavci dobili hkrati s plačo. Toda redno se je dogajalo, da so bila vsa taka naša prizadevanja zaman, saj smo našli časopise nerazdeljene po pisarnah še sredi naslednjega meseca. Zdaj je upravni odbor podjetja izrecno sklenil, da mora dobiti Gradisov vestnik v roke vsak v našem podjetju zaposlen delavec hkrati z mesečnim zaslužkom prvega v mesecu. Torej je dolžnost vodstev vseh poslovnih enot, da poskrbe, da bo ta sklep tudi po tej plati uresničen. Najbolje bo (če smemo svetovati), da v upravi poslovne enote nekega osebo zadalže za to, da bo sklep uresničen, kajti najbrž ne bo prijetno tistemu, ki bi zakrivil, da sklep ni bil uresničen, zagovarjati se pred upravnim odborom.

Ko pa se že pogovarjamo o Gradisovem vestniku, naj opozorim še na enega izmed sklepov osrednjih

organov samoupravljanja v podjetju. Nekoč je bilo namreč sklenjeno, da morajo biti v prilogi Gradisovega vestnika objavljeni vsi važnejši sklepi organov delavskega samoupravljanja. Hkrati naj povemo še to, da bi nam silno ustregli, če bi pošiljali samo sklepe seje upravnega odbora ali delavskega sveta, ne pa zapisnikov v celoti. S tem boste v mnogem olajšali delo v uredništvu. Seveda pa mora biti sklep tako formuliran, da bo vsak vedel, kaj so na seji sklenili ne pa le tisti, ki so bili na seji.

Ker se naglo bliža novo leto — v uredništvu moramo pač že zdaj misliti na tako velike roke — priporočamo, naj bi vsaka poslovna enota poslala vsaj po en članek o svojem največjem uspehu v preteklem 1964. letu, ali pa o največjem neuspehu v tem letu. V orientacijo naj rečemo, da bi nam ustregli, če bi bil članek dolg okrog 30 tipkanih vrstic. Lahko je sicer tudi več, lahko pa tudi manj. To je le orientacijska številka, da ne bi kdo napisal celega romana. (Pa nas nikar ne držite z besedo: tudi roman bi objavili, če bi bil napisan zanimivo.) Tudi vsebina (uspeh ali neuspeh) je bolj orientacijska, saj bi bili zelo veseli, če bi v kateri enoti opisali kakšen prav zanimiv dogodek, o katerem so največ govorili v preteklem letu. Tudi ne bi bilo napak, če bi se kdo lotil in napisal nekaj besed iz življenja najboljšega ali najpožrtvovalnejšega delavca in kaj podobnega. Kar priznajte si, da bi bil velik dolgčas, če bi dobili za novo leto v roke časopis, v katerem bi bili sami članki, koliko milijonov so prislužili v tej enoti, koliko v drugi, kakšne in koliko objektov so zgradili, koliko osebnih dohodkov so si izplačali itd. Dosti zanimivejše bi bilo, če bi napisali kakšen dogodek iz življenja.

Torej: na plan vsak, ki misli, da mu kaj leži na srcu in bi rad povedal še nam.

Uredništvo

Planski barometer za september

A. Uspeh podjetja

V mesecu septembru 1964 je izvršilo podjetje skupni plan 112%, gradbena dela 113%, obrtniška dela pa 109%.

Skupnega letnega plana je izvršeno 81% ali za 8,93% več, kot je planirano, gradbenega letnega plana je izvršeno 80,96% ali za 9,43% več, kot je planirano, letnega plana obrtniških del pa je izvršeno 81,20% ali za 6,55% več, kot je planirano za to obdobje.

Pri realizaciji je upoštevanih tudi za 93 milijonov gradbenih del v Skopju, ki niso zajeti v letošnjem planu podjetja.

Planski pokazatelji so izračunani na podlagi rebalansa plana, ki je bil sprejet na II. zasedanju delavskega sveta.

Podrobnejši podatki so razvidni pri obdelavi posameznih enot in iz posebne tabele.

B. Uspeh gradbenih enot

Gradbišča so kot celota izvršila skupni mesečni plan 114%, gradbeni plan 116%, obrtniška dela pa 109%.

Skupni letni plan so gradbišča izvršila 81,92% ali za 10,35% več, kot je planirano, gradbeni letni plan 82,14% ali za 11,51% več, kot je planirano, letni plan obrtniških del 81,20% ali za 6,55% več, kot je planirano za to obdobje.

Podrobnejši podatki izvršitve plana za posamezna gradbišča so razvidni iz posebne tabele.

A. Gradbišča

Planski pokazatelj		Gradisov skupaj									
		Gradis skupaj	Gradbišča skupaj	Ljubljana	Maribor	Celje	Jesenice	Ravne	Zalog	Koper	Kranj
Realizacija v % za september 1964	skupna dela	112	114	108	97	123	134	134	110	126	101
	gradbena dela	113	116	113	91	126	140	145	112	133	84
	obrtiška dela	109	109	96	121	116	91	99	107	112	134
Letni plan:	plan v %	72,07	71,57	67,6	72	75	77	70,3	72	71,2	69
	a) skupna dela	81,00	81,92	72,7	70	92	103	94,1	80	89,3	69
	+ - v %	+ 8,93	+ 10,35	+ 5,1	- 2	+ 17	+ 26	+ 23,8	+ 8	+ 18,1	-
b) gradbena dela	plan v %	71,53	70,63	65	72	75	76,4	68	72	68	67,5
	realizacija v %	80,96	82,14	73	66	95	107,2	98	81	90	56,9
	+ - v %	+ 9,43	+ 11,51	+ 8	- 6	+ 20	+ 30,8	+ 30	+ 9	+ 22	- 9,4
c) obrtniška dela	plan v %	74,65	74,65	74,1	72	75,5	81,5	79	72	78,2	72,3
	realizacija v %	81,20	81,20	71,5	87	87	73,8	78	77	87,5	97,0
	+ - v %	+ 6,55	+ 6,55	- 2,6	+ 15	+ 12	- 7,7	- 1	+ 5	+ 9,3	+ 24,7
Produktivnost za september 1964	plan	1500	991	988	953	1034	1103	1082	989	936	746
	realizacija	1344	1183	1089	964	1245	1631	1466	1135	1355	664

B. Obrati

C. Uspeh gradbenih enot

Obrati so kot celota izvršili mesečni plan 106%, letnega plana pa so dosegli 78,30% ali za 4,75% več, kot je planirano za to obdobje.

Podrobnejši podatki ostalih planskih pokazateljev za posamezne obrate so razvidni iz tabele.

Planski pokazatelj		Obrati skupaj	SFO Ljubljana	KO Ljubljana	KO Maribor	LO Loka	OGP Ljubljana	Projektivno biro
Realizacija plana za september 1964		106	86	108	120	109	127	99
Letni plan	plan v %	73,55	77	73	69	70	74,4	75
	realizacija v %	78,30	66	79	83	76	94,4	75
	+ - v %	+ 4,75	- 11	+ 6	+ 14	+ 6	+ 20	-
Produktivnost za september 1964	plan	1852	2319	1778	1584	1788	1675	1512
	realizacija	1982	2085	1927	1990	2066	1891	1892

Sklepi organov samoupravljanja

UO podjetja

IV. redna seja upravnega odbora podjetja je bila 20. oktobra 1964 na centrali podjetja v Ljubljani

1. Sklepi III. redne seje so bili izvršeni ali pa so v izvrševanju.

2. Z ozirom na sklep III. redne seje UOP naj pošljeta šefa poslovne enote Ravne in Koper ustmeni zagovor o neizpolnitvi obvez v tesarjih in železokrivcih pri gradnji ljubljanske toplarne.

3. Pri kriterijih za ocenitev, ki ne zajamejo kompleksno celote, in pri končni ocenitvi strokovnega kadra v vsakem tromesečju naj sodelujejo šefi poslovnih enot.

4. Odobre se spremembe in dopolnitve »Navodil o načinu ocenjevanja« po kriterijih, navedenih v pravilniku o nagrajevanju strokovnega kadra in organizatorjev proizvodnje po delu.

5. Program dela upravnega odbora podjetja v mandadni dobi 1964/65 je naslednji:

a) Na vsaki seji se vrši razprava o poslovanju ene ali dveh poslovnih enot. Upravni odbor je določil, da se na:

V. seji obravnava poslovna enota Maribor,

VI. seji poslovni enoti Kranj in Ljubljana-okolica,

VII. seji pa obravnava strojno-prometni obrat Ljubljana.

Kolegij naj pripravi načrt za analizo poslovanja navedenih enot. Analizo pripravijo strokovne službe in zadevne poslovne enote. Naslednje enote bo določil upravni odbor na prihodnjih sejah.

b) Na vsaki drugi seji upravnega odbora bo razprava posameznih strokovnih služb centrale podjetja, in sicer:

na V. seji se bo obravnavala splošna služba podjetja,

na VII. seji se bo obravnavala operativna služba podjetja.

Kolegij pripravi načrt za analizo strokovnih služb.

c) Uskladijo se vsi pravilniki s statutom podjetja, in sicer po naslednjem planu:

a) Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, o osebnih dohodkih na stalnost, o terenskem dodatku, o nadomestilu za ločeno življenje, o potnih stroških, o uporabi privatnih osebnih vozil v službene namene

vse do konca leta 1964

b) Pravilnik o finansiranju individualne stanovanjske gradnje, o dodeljevanju stanovanj, o razdeljevanju spominskih daril, o izplačevanju premij

vse do konca nov. 1964

c) O štipendijah, o delitvi čistega dohodka

do konca februarja 1965

č) Izdelati je poslovnik za komisije DSP, svete in odbore DSP ter obstoječe uskladiti s statutom podjetja ter pravilnik o delovnih razmerjih

do konca marca 1965

d) Pregledajo in obravnavajo se predlogi članov kolektiva in organizacij — sproti na vsaki seji.

e) Vprašanja družbenega standarda in rekreacije članov kolektiva (stanovanja, počitniški domovi itd.) se bodo obravnavala na eni seji v januarju 1965.

f) Vprašanja informiranosti članov kolektiva z glasilom podjetja in drugimi načini obveščanja. Vso dokumentacijo, vabila in obvestila se bodo pošiljala na privatne naslove članov UOP. Po en izvod vseh obvestil naj bo vročen sindikalnemu odboru podjetja in drugim organizacijam podjetja.

Uredništvo Gradisovega vestnika bo od V. seje UOP poskusno urediti s tiskarno, da bi bil Gradisov vestnik tiskan že 25. v mesecu ter vsem zaposlenim vročen ob plači.

g) Razprava o poslovnem načrtu podjetja, periodičnih, obračunskih in zaključnih računih podjetja, o novih prevzemih gradbe-

nih del, rokov za predložitev obračunov oz. planov ter aktualnosti predmeta se bo vršila na vsaki seji.

h) Pregled poslovanja, obračun pri dograditvi večjih objektov (300 milijonov dinarjev) se bo obravnaval na seji, ki jo bo določil upravni odbor sproti. Na tem obračunu bi sodeloval tudi polkalkulacijski delež na centralni podjetja.

i) Aktivizirati je vse komisije upravnega odbora in delavskega sveta podjetja.

j) Pregledati je delo Centra za izobraževanje do konca leta 1964.

k) Pregledati je stanje na tržišču na prvi seji delavskega sveta, ki bo konec oktobra 1964.

l) Pregledati in ugotavljati je izpolnjevanje določil statuta podjetja in drugih samoupravnih aktov.

m) Na vsaki seji je obravnavati situacijo na tržišču in prevzem novih gradbenih del.

6. Razprava v delovnih kolektivih o pravilniku za delitev osebnih dohodkov se vrši po vseh poslovnih enotah ter se apelira na člane DSP, da se te razprave pospešijo.

7. Sprememba pravilnika o uporabi privatnih osebnih vozil v službene namene se predloži delavskemu svetu v potrditev skupno s posebnim sklepom o številu kilometrov za vožnje v kraju službenega potovanja.

8. Glede odpovedi kredita podjetju za nabavo mehanizacije s strani komunalne banke Ljubljana se pooblašča pravno službo podjetja, da toži komunalno banko za izpolnitev celotne pogodbe kot tudi za izplačilo računov, ki so bili doslej banki predloženi, vključno zamudne obresti. Nabavna služba podjetja naj še v letošnjem letu izvrši vse nabave po odobrenem seznamu.

9. Priporočila občinske skupščine Ljubljana-Center so bila obravnavana ter se vzamejo na znanje.

10. Glede regresa 500 din za delavce podjetja, ki so letovali v drugih počitniških domovih, naj se ugotovi do naslednje seje UOP številu teh ljudi in približni znesek.

11. Vloga mladinske organizacije na gradbenem vodstvu Maribor za podporo se odstopi poslovni enoti, da jo reši sama.

12. Upravni odbor podjetja imenuje popisne komisije za leto 1964 v naslednjem sestavu:

Centralna popisna komisija:

Anica Lenšček, predsednik

Ivan Ciringer, član

Ivan Božič, član

Ivan Keršič, namestnik
Vlado Sanca, namestnik
Franc Magišta, namestnik

Glavna popisna komisija za popis osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe:

Janez Zupan, predsednik

Albin Kopač, član

Bogomil Korbar, član

Komisija za popis nedovršene proizvodnje in lastnih investicij v gradnji:

Ing. Milivoj Šircelj, predsednik

Ing. Ignac Brenčič, član

Janez Škofic, član

Glavna popisna komisija za popis terjatev in obveznosti v podjetju:

Peter Kunej, predsednik

Malči Rezec, član

Bruno Wabra, član

Popisna komisija za popis materiala in drobnega inventarja:

Pavel Satler, predsednik

Rudi Skrabar, član

Romana Tomc, član

Popisna komisija za popis osnovnih in obratnih sredstev centrale:

Franc Magišta, predsednik

Ivan Pergar, član

Mirko Feldin, član

Popisna komisija za popis materiala in drobnega inventarja v centralnem skladišču:

Pavel Satler, predsednik

Anton Pucelj, član

Anton Kuhar, član

Predsednik UO podjetja:

Ing. Rudi Cerkovnik

UO OGP

III. redna seja upravnega odbora Obrata gradbenih polizdelkov je bila 7. oktobra

DNEVNI RED:

1. Delitev kreditov proslcem stanovanj,
2. Razno.

Predsednik stanovanjske komisije tovariš Alojz Remec je seznanil člane UO z delom stanovanjske komisije ter tolmačil spisek

prosilcev za stanovanja in za kredite za nakup stanovanj, ki ga je predložil UO v odobritev. Pripomnil je, da ta spisek ni fiksni in da ga lahko UO po svoji presoji spremeni.

Sklep: Odobri se spisek prosilcev, ki ga je predložila stanovanjska komisija.

Na razpolago je znesek 10 milijonov din bruto, ki se bo razdelil med najnujnejše prosilce za kredite.

Sklep: 7.200.000 din neto razpoložljivega denarja, se razdeli med interese za kredite po naslednjem vrstnem redu:

1. Ivan Plut	500.000 din
2. Vlado Osolnik	2.572.000 din
3. Milan Krakar	2.353.000 din
4. Branko ing. Pirih	2.000.000 din
	7.425.000 din

Razliko, ki primanjkuje (7.200.000—7.425.000) se dodeli iz sklada skupne porabe.

Stanovanjski problem bo v treh letih verjetno mnogo manj pereč. Seveda bodo morali tisti prosilci, ki niso zainteresirani za kredite, temveč za stanovanja, ravno tako pripevati svoj delež.

Sklep: Takoj, ko bodo razpoložljiva sredstva, se po vrstnem redu na spisku prosilcev delijo krediti naprej.

Ad 2. Tov. šef je omenil, da je v razpravi osnutek novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. V ta namen bomo organizirali razprave po obračunskih enotah. Ta osnutek je v osnovi sicer dober, ima pa neke pomanjkljivosti, npr. pri delavcih bi moral biti neki razpon v isti kvalifikaciji. Dodatek na podražitev bo odpadel, stalnost pa bo zaenkrat še ostala.

Balinarski klub obrata prosi za posojilo našega avtomobila, za izlet, ki ga bo organiziral dne 11. X. 1964.

Sklep: Posojilo avtomobila se odobri pod pogojem, da vozi tov. Anton Pogačnik, mojster mehanične delavnice.

Predsednik UO OGP:
Ivan Šuster

DS Ljubljana

Sklepi III. redne seje DS gradbenega vodstva Ljubljana dne 13. X. 1964

1. Ugotovi se, da so sklepi I. izredne seje DS izvršeni.

2. Odobri se poročilo o izpolnitvi tričetrtletnega plana in poročilo o tričetrtletnem obračunu proizvodnje.

3. Sprejme se predlog UO, da se na osnovi izkazanega uspeha tričetrtletnega obračuna proizvodnje izplača osebni dohodek delavcem v višini 26.750.000 din. Sredstva v tej višini so bila odobrena PE Ljubljana s sklepom CDS ob delitvi čistega dohodka za prvo polletje 1964.

4. Sprejme se predlog UO gradb. vodstva za izplačilo nagrad organizatorjem proizvodnje na osnovi ocen, ki jih je izvršila za prvo polletje centrala podjetja, za posamezne delovodje pa vodstvo PE upoštevajoč pri tem pogoje dela.

5. Sprejme se predlog UO za nakup stanovanj članom kolektiva v stanovanjskih blokih Gradis-62 v Šiški:

- 2 trisobna stanovanja,
- 1 dvosobno stanovanje,
- 4 enosobna stanovanja

V ta namen je angažirati sredstva iz sklada skupne uporabe v višini 20.800.000 din, lastni delež bodočih stanovalcev v višini 10% od nabavne vrednosti stanovanj in posojilo v višini 50% nabavne vrednosti stanovanj, ki ga je pridobiti pri pristojnem stanovanjskem skladu.

6. K osnutku novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov ima delavski svet tele priporombe:

1. Predložena tabela startnih osnov sicer služi za ocenitev posameznih delovnih mest in kvalifikacij po stopnjah izobrazbe, ne omogoča pa nagrajevanja po delu za vsakega posameznika. Medtem ko je pri višjih kvalifikacijah to možno urediti deloma z dodatnimi točkami za položaj in točkami za šolsko izobrazbo in manjšim obsegom dela, to pri NKV in PKV ni omogočeno.

Pri določenih kvalifikacijah in delovnih mestih nudi tudi stimulatивно nagrajevanje za organizatorje proizvodnje možnost delitve OD po delu. Za delavce sicer obstaja

skupinski akord, ki je podlaga za delitev OD po dejansko opravljenem delu za celotno brigado ali akordno skupino. Ni pa možno tega deliti individualno po zaslugi posameznika, ker vsi participirajo z enakimi osnovami. Čista delitev osebnega dohodka po delu je sedaj omogočena samo individualnim akordantom.

Zato naj bi komisija DSP proučila ta problem in predlagala ustrezen način delitve osebnih dohodkov po delu za delavce. Predlaga se naslednje variante:

- a) razpon pri osnovnih točkah;
- b) kategorizacija npr. KV I. II. III.;
- c) dodatek za storilnost, predviden v posebni koloni;
- č) obvezno navodilo, kdo naj oceni storilnost posameznika v skupinskih akordih in pri režijskem delu in kdaj naj se tako ocenjuje. Ali je taka ocenitev lahko nižja, to je, da delavec prejme manjše število točk, kot je to določeno s tabelo startnih osnov.
2. Startna osnova za tehnike SS naj se določi na 450 točk.
3. Dodatek za delovno prakso naj se za SS po 9 letih dvigne na 100.
4. Za delovno mesto referenta za obrtniška dela naj se predvidi višja strokovna izobrazba.
5. V tabeli naj se upošteva razlika pri posameznih delovnih mestih enakih rangov. Smatramo, da je težja, in odgovornost delovnega mesta npr. šefa gradnje (VS v rangu šefa oddelka) neprimerno večja od delovnega mesta v istem rangu, toda druga stroka.
6. V oddelkih finančno knjigovodstvo, materialno knjigovodstvo, obračun OD in v kadrovskem oddelku naj se predvidijo 3 delovna mesta, in sicer: samostojni referent, referent in delovno mesto brez ranga, kakor je to sedaj predvideno v shemi za gradbeno vodstva v materialnem oddelku.

Predsednik DS gradb. vodstva Ljubljana:
Franc Pehan

DS Koper

III. redna seja DS »Gradis« PE Koper
je bila 30. IX. 1964 ob 15. uri v televizijski
sobi naselja

Dnevni red:

1. Pregled finančnega stanja in izpolnitev plana;
2. Nove akontacije na osebni dohodek;
3. Problemi gradbišča in perspektiva za leto 1964/65;
4. Razno.

Ad 1. Šef komercialne službe tov. Kristina Horvat pojasni realizacijo gradbenih in obrtniških del po mesečnem poročilu za mesec avgust 1964. Poročilo je sprejeto.

Ad 2. Tov. Bilas obrazloži, kaj in kako je potrebno vedeti za nove akontacije za osebni dohodek na osnovi statuta. Startna osnova naj bi bila predvsem: šolska izobrazba, položaj delovnega mesta, samostojni referati in drugo. Upoštevati je potrebna delovno dobo posameznika. Vse potrebne podatke je zbrati najkasneje do 15. X. 1964 in jih dostaviti centralo. Najnižja režijska ura naj bi bila 43.000 din brez dodatka na strokovno dobo. Stalnost ostane nespremenjena.

Ad 3. Tov. Bernard Gabrijelčič, šef PE, obrazloži perspektive dela za leto 1964/65, in sicer: do spomladi 1965 imamo dela dovolj, problem bo nastal šele kasneje, ker pa imamo namen nadaljevati gradnjo novega stanovanjskega naselja pod Morkovim hribom, bo tudi to z nadaljevanjem stalnih skladišč v luki Koper, brez težav premostiti.

Zaradi odobrenega dela in sklepa centralnega DS za gradnjo »samskega doma« naše poslovne enote bo potrebno nekaj preostalega denarja ob koncu leta prispevati za delo istega.

Ad 4. DS naše poslovne enote odobri plačilo pogrebnih stroškov za pokojnega delavca tov. Jakoba Kajina. Sklep se dostavi centralnemu DS v Ljubljano.

Mladinski organizaciji Občinski komite ZMS Koper se sporoči, da se zaradi pomanjkanja finančnih sredstev v letošnjem

letu ne more prispevati h gradnji mladinskega kluba v Kopru.

Ob poročilu o delavski menzi edinice je DS mnenja, da se zaradi male potrošnje obrokov zreducira osobje menze. Zaradi stroškov se pri tako majhnem obratu ne izplača kuhanje za 20–70 ljudi. Dokončno se bo odločilo na prihodnjem sestanku skupaj z delavci, ki se še hranijo v menzi.

Tov. Karlo Flajhtinger prosi za nekaj gradbenega lesa za barako ob stanovanjski hiši v Semedeli. Mnenje DS je, da je posojanje vsakega materiala nujno vezano z reverzom in z določeno odškodnino. S tem, da zgradi tov. Flajhtinger svojo hišo, pridobi naša poslovna enota eno stanovanje. Brez vednosti komercialnega šefa tov. Kristine Horvat se nikomur ne izda material, ravno tako brez evidence prodani ali posojeni material. Za les se mu odobri takoj, za količino ostalega materiala se mora dogovoriti s komercialnim šefom.

Na podlagi pravilnika o nagrajevanju je naša centrala v Ljubljani ocenila tudi našo poslovno enoto, in sicer: Sektor Šalara, sektorskega vodje 0.24 delovodjo pa na 0.14. Isto velja tudi za sektor v luki Koper. Nadalje šefa PE na 0.37, komerc. šefa na 0.27 in strojni referent na 0.19, kar velja za I. polletje 1964.

Sklep DS poslovne enote za omenjeno nagrajevanje je dostaviti centralnemu DS v Ljubljano.

Glede poda v televizijski sobi je DS mnenja, da ga je treba čimprej popraviti.

Predsednik:
Rudi Novak

DS OGP

IV. redna seja delavskega sveta Obrata
gradbenih polizdelkov je bila 14. 10. 1964.

DNEVNI RED:

1. Pripombe na osnutek novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov,

2. Poročilo s sestanka iniciativnega odbora za formiranje združenj betonarn SFRJ,

3. Razno.

AD 1. Dane so bile sledeče pripombe:

a) Razčistiti je pojme za posamezne range posameznih delovnih mest (definirati stopnjo ranga: kaj dela, s kolikimi podrejenimi itd.) in njihovo stopnjo odgovornosti.

b) Za strokovno izobrazbo je potrebno bolj razčleniti posamezne kvalifikacije: KV I, KV II, PK I, PK II, PK III itd. in po poslovniku enote definirati posamezne zadolžitve.

c) Vrednotiti veljavnost posameznih šol (tečajev), internih in eksternih.

d) Posebno naj se predvidijo olajšave za borce NOV.

AD 2. Tov. šef je poročal o sestanku vseh večjih betonarn, ki je bil v podjetju »Beton« Novi Sad.

Namen sestanka vseh proizvajalcev betonskih prefabrikatov je bil, da formirajo poslovno združenje, ki bi imelo te naloge:

1. Organiziranje proizvodnje s pomočjo modernih tehničnih in tehnoloških postopkov.

2. Organiziranje in povezovanje zainteresiranih gospodarskih organizacij, ki imajo skupen interes za realizacijo vseh vrst prefabrikacij gradbenih elementov, ki služijo predvsem za industrializacijo gradenj.

3. Združenje bi zastopalo interese svojih članov pred oblastmi in pravočasno javljalo vse zadržke, ki jih imajo v svoji proizvodnji.

4. Komisija iniciativnega odbora je dobila nalogo, da pripravi konkretne predloge o proračunskih stroških tega združenja in konkretizira članarino v znesku 0,5 promila od bruto dohodka posameznega člana, to je v našem primeru 500.000 din.

V našem interesu je, da stopimo v članstvo tega združenja, ker je le v povezovanju skupnih interesov možno doseči zadovoljive rešitve.

Sklep: Delavski svet soglaša s predlogom, da pristopimo k združenju.

AD 3. Tov. Nuša Piškur, zaposlena na centrali podjetja, prosi, da se ji odobri prodajo zidakov ZBV po znižani ceni.

Sklep: Odobri se 10 % popust ob pogoju, da predloži gradbeno dovoljenje.

Predsednik DS OGP
Vlado Osolnik

UO Maribor

Izveček sklepov IV. redne seje Upravnega odbora Gradis GV Maribor z dne 16. 9. 1964.

1. Delavskemu svetu je predlagati, da vloži na centralo podjetja zahtevek za ponovni rebalans plana našemu gradbenemu vodstvu.

2. Za pripravljane plana ter vse kasnejše spremembe se imenuje posebna komisija v sestavi: ing. Ivan Lah, ing. Franc Gačnik, Lado Janžekovič, Martin Zajšek in Jože Pukšič.

3. Komisija v navedenem sestavu naj se čimprej sestane ter prouči potrebo po rebalansu plana, o tem pa poroča na prihodnji seji DS.

4. Vse prošnje za cement je UO ugodno rešil, prosilec se odobri odkup iz gradbišča Kidričevo.

5. Delavskemu svetu je predlagati, da potrdi sestav nove komisije za stanovanjska vprašanja, in sicer naj jo sestavljajo: Martin Zajšek, Alojz Sinko in Ludvik Javernik.

6. Odobrijo se sredstva za nakup najnujnejših šolskih potrebščin vajencem I. letnika v znesku 39.090 din, s tem da se posameznikom določeni zneski postopoma otegujejo.

7. Na podlagi prošnje Gradbenega šolskega centra Maribor se nabavijo knjige v znesku ca. 20.000 din iz sklada skupne porabe ter se dajo na razpolago tamkajšnji knjižnici.

8. Odločbe disciplinske komisije se vzamejo na znanje.

Predsednik UO
Miro Zorž 1. r.

DS Maribor

Izveček sklepov III. rednega zasedanja DS GV Maribor z dne 24. 9. 1964.

1. Potrdi se 2. sklep UO glede sestava komisije za pripravljane plana in vseh kasnejših sprememb, in sicer: ing. Ivan Lah, ing. Franc Gačnik, Lado Janžekovič, Jože Pukšič ter Martin Zajšek.

2. Potrdi se 5. sklep UO oz. predlog za sestav komisije za stanovanjska vprašanja, ki jo sestavljajo: Martin Zajšek, Alojz Sinko ter Ludvik Javernik.

3. Razformirati je koordinacijsko komisijo in komisijo za ocenjevanje ter podkrepiti delo komisije za notranjo delitev osebnih dohodkov »Gradis« GV Maribor, ki jo sestavljajo: ing. Franc Gačnik, Martin Zajšek, Vinko Veit, Jože Pukšič ter Anton Skerget.

4. DS smatra, da je rebalans plana za GV Maribor previsok, zato pooblašča komisijo v sestavi ing. Gačnik, ing. Lah, Janžekovič, Zajšek in Pukšič, da pripravi predlog za spremembo rebalansa plana, katerega naj preko UO pošlje na DSP, najkasneje do 5. oktobra 1964.

Komisijo skliče tov. šef inženir.

5. Na podlagi GV Celje se odobri tov. Francu Ljubcu stanovanje tov. Filipiča v stolpnici, njegovo dosedanje stanovanje pa se zagotovi tov. Aleksandru Gašperju.

GV Celje naj iz svojih skladov prispeva 3 milijone dinarjev.

6. Z vsemi člani kolektiva, katerim se bo v prihodnje dodelilo stanovanje, je skleniti pogodbe, na podlagi katerih bodo prosilci vezani na podjetje za določen čas.

7. Razpišejo se volitve v svete obračunskih enot gradbišč »Garažer«, »Stanovanja za trg« ter »Srednja Drava I«

8. Potrdi se sestav komisije za volilne imenike ter volilne komisije, kot je bilo določeno za osnovne volitve in sicer:

komisija za vol. imenike: Ivan Gajšt, predsednik, Jelica Ozvaldič, član, Lojzka Vogrin, član.

Volilna komisija: Albert Steineker, predsednik, Edvard Volk, član, Oton Sokol, član.

9. Plan kadrovske komisije se načeloma potrdi, s tem da se program koordinira tako, da ne bo presegal kompetenc ostalih organov in komisij.

10. Zlezokrivcem se na terenu Slov. Bistrice in Ljutomer prizna polovica dnevnice, to je 1250 din za čas do 3 dni, če pa traja takšno delo več kot 3 dni, se jim prizna terenski dodatek.

11. V kolegij GV Maribor se namesto Alberta Spindlerja, ki je na delu v tujini, določi tov. Miroslav Zorž.

12. Komisijo DSP za mehanizacijo je naprositi, da takoj naroči osebni avto Fiat

1300 — tipa Caravan. Polovico nabavnih stroškov bo krila naša enota.

Oba stara avtomobila se naj izločita.

13. Komisija v sestavi ing. Lah, ing. Gačnik, Pukšič, Janžekovič in Zajšek naj izvede poskusno ocenjevanje na podlagi starega pravilnika za nagrajevanje organizatorjev proizvodnje, oziroma dopolnitev novega pravilnika.

14. DS pooblašča UO, da na svoji prihodnji seji zahteva poročilo imenovane komisije, ki naj pripravi končne predloge.

Kolikor bodo ti sprejemljivi, se jih pošlje na DSP.

15. Tovarni dušika Ruše se proda 6—7 sob v novem samskem domu v vrednosti 11 milijonov din, kar naj kupec poravnava iz svojih skladov.

Predsednik DS
Alojz Lisjak l. r.

UO Maribor

SKLEPI

V. seje UO dne 2. 10. 1964

1. Potrdi se predlog komisije za poskusno ocenjevanje organizatorjev proizvodnje in sicer, da se izplača ves gibljivi del za prvo polletje, DSP pa se predlaga, da sklep UO potrdi.

2. Potrdi se predlog komisije za rebalans plana, določen našemu GV za leto 1964 in sicer nominalno 3.651.000.000 s tem, da se pri ocenjevanju organizatorjev proizvodnje upošteva pri kriteriju »doseganje fin. plana« relativno znanje plana na 3.400.000.000.

Obenem je predlagati DSP, da se naj na podlagi okoliščin navedenih v zapisniku, določi naši PE novo razmerje med osebnimi dohodki in skladi in sicer 90 : 10.

3. Kolikor Kmetijska zadruga »Kombinat Jeruzalem« v Ormožu ne pristane na plačilo razlik v cenah gradbenih storitev, izvirajoč iz letošnjega povišanja mezd, je treba dela v Ormožu ukiniti in delovno silo razmestiti na druga gradbišča oziroma objekte, ki so za nas ekonomično ugodnejši.

4. Zdravstveni dom Ljutomer naj izvede cepljenje proti tetanusu za vse delavce

gradbišča Ljutomer, za kar bo podjetje krilo stroške tj. 400 din po osebi.

5. Vloga tov. Marjana Starovesnika, ki se nanaša na izplačevanje kilometrine za os. avtomobil, se odstopi UOP.

Istočasno je vložiti vprašanje glede izplačevanja kilometrine ostalim članom kolektiva, ki svoje os. avtomobile uporabljajo v službene namene.

Predsednik UO
Miro Zorž l. r.

UO Ravne na Koroškem

SKLEPI

1. redne seje UO PE »Gradis« Ravne na Koroškem z dne 20. julija 1964

1. Predlaga se potrditev rebalansa plana za leto 1964 od 1,2 na 1,350 milijarde din.

2. Predlaga se potrditev polletnega obračuna PE.

3. Za gibljivi del osebnih dohodkov po polletnem obračunu se nameni kvota 12 milijonov dinarjev.

4. Zadolži se tov. Lihtenegerja, da pripravi kvalifikacijski oziroma strukturni sestav po posameznih OE za podelitev dodatnih točk.

5. Na pritožbe za zaračunane stanarine se sklene, da se prizadetim zaračunava stanarina, povečana za 25 % od cene stanarin naših delavcev.

6. Tov. Ivan Valente je po sklenjeni pogodbi iz leta 1962 dolžan poravnati razliko stroškov adaptacije njegovega stanovanja v znesku 16.000 dinarjev.

7. Tov. Janez Knap mora v primeru, da bo izpraznjeno stanovanje uporabil za lastne potrebe, plačati razliko stroškov adaptacije v znesku 109.000 dinarjev.

8. ODS se predlaga, da se v okviru obstoječih možnosti kupijo 2 do 3 stanovanja pri stanovanjskem skladu občine Ravne (7 milijonov).

9. Na prošnjo za prispevek Planinskemu društvu Ravne na Koroškem se odobri 5 vreč cementa.

10. Prošnja tov. Jakoba Slaviča za zaposlitev se zavrne.

11. Tov. Franju Srčiču se dodeli dodatna soba, ki jo je zasedel tov. Ludvik Tekáč.

12. Tov. Antoniji Kočet se odobri prodaja cementa, rabljenih desk pa nimamo.

Predsednik UO:
Karel Ficko

DS Ravne na Koroškem

SKLEPI

2. redne seje ODS PE «Gradisa» Ravne na Koroškem, z dne 21. julija 1964

1. Potrdi se rebalans plana za leto 1964 od 1,2 na 1,350 milijarde dinarjev.

2. Potrdi se polletni obračun PE.

3. Za gibljivi del osebnih dohodkov se po polletnem obračunu nameni kvota 12 milij. din.

4. Zadolži se tov. Lihtenegerja, da pripravi kvalifikacijski oziroma strukturni sestav po posameznih OE za podelitev dodatnih točk.

5. Na pritožbe za zaračunane stanarine tujim stanovalcem se sklone, da se prizadetim zaračunava stanarina, povečana za 25 % od cene stan. (družin) naših delavcev.

6. Tov. Ivan Valente je po sklenjeni pogodbi iz leta 1962 dolžan poravnati razliko stroškov adaptacije stanovanja v znesku 16.000 din, tov. Knap pa mora v primeru, da izpraznjeno stanovanje uporabi za lastne potrebe, prav tako plačati razliko stroškov adaptacije v znesku 109.000 din.

7. Pri stanovanjskem skladu občine Ravne se kupijo 2 do 3 stanovanja (7 milijonov), kolikor bi le-ta bila še na razpolago.

8. Glede ponovne uvedbe akordov v mehanični delavnici se je pogovoriti s strojnim referentom tov. Kokošinekom

Predsednik ODS:
Nikola Novak

DS Biro za projektiranje

ZAPISNIK

IV. seje delavskega sveta Biroja za projektiranje, študij in razvoj dne 22. 4. 1964

Odsotni: Ing. Cerkovnik, ing. Hiler, Den-del, Markun.

Dnevni red:

1. Disciplina
2. Stanovanjsko vprašanje
3. Razno

Ad. 1 Pomočnik gl. dir. ing. Uršič je opozoril kolektiv, naj točno prihaja v službo in se udeležuje predavanj, ki jih prireja centrala. Kdor zapusti delovno mesto med službenim časom, mora dobiti predhodno dovoljenje od neposrednega šefa.

Ad 2 Ing. Vede in Ing. Dolenc sta poročala o stanovanjskem vprašanju. Upravni odbor je sprejel prošnjo od naslednjih članov kolektiva: tov. Rebule – enosobno stanovanje, ing. Poženel – dvosobno stanovanje, ing. Dolenc – trosobno stanovanje.

Biro razpolaga s sredstvi, ki jih je po bilanci 1963 razporedil na sklad za stanovanja in sicer: bruto 5.000.000 din, to je neto 2.900.000 din, ter kvota iz leta 1962 v znesku neto 1.400.000 din, skupaj neto 4.300.000 din.

Upravni odbor Biroja predlaga delavskemu svetu, da se predvidi kvota za stanovanja Delavski svet je predlog sprejel.

Ad 3 Delavski svet zadolži tov. Smoleta, da se poveže z izobraževalnim centrom zaradi strokovnih ekskurzij, tečajev in podobno.

Predsednik DS:
ing. Ivo Jeršan

DS OGP

SKLEPI

II. redne seje Delavskega sveta obrata gradbenin polizdelkov, ki je bila dne 13. VIII. 1964

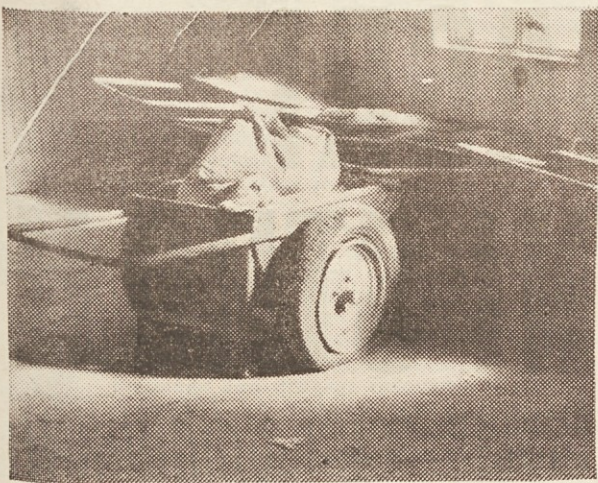
1. Bilanca za 30. VI. 1964 se sprejme.

2. Osnutek pravilnika o dodeljevanju posojila za nakup stanovanj se sprejme in velja kot pravilnik.

3. Prošnji tov. Alojza Kepica se ugoditi se mu odobri 25 % popust za zidake, ostali material, cement, betonsko železo, pa dobi po naših nabavnih cenah.

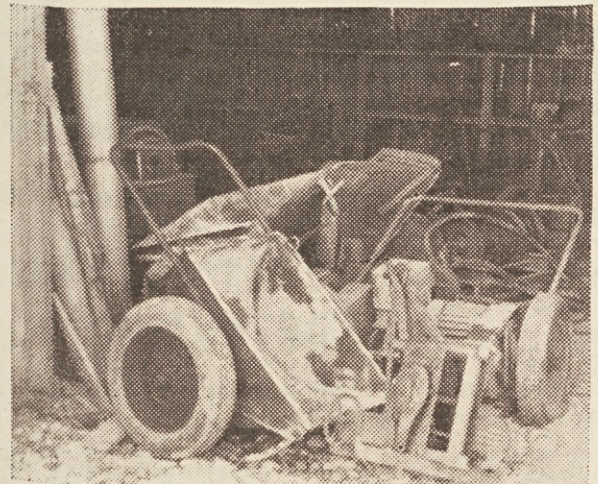
4. Prošnji tov. ing. Borisa Vedeta se ugoditi in se mu odobri 25 % popust za zidake slabše kvalitete.

Predsednik DS OGP:
Vlado Osolnik

Pri šestih japanerjih z dvanajstimi gumami je bilo devet gum praznih

ZAKAJ

Odpad ali skladišče strojev?

TAKO?

Vzorno urejeno skladišče gradbenega materiala

Eden izmed namenov pravilnika o nagrajevanju organizatorjev proizvodnje je bil tudi, da bi našli način, kako odpraviti napake, ki jih opažamo že vrsto let. Dejstvo je, da je v posameznih službah v podjetju vrsta nepravilnosti, ki jih ob dobrem poslovanju ne bi smelo biti. Nepravilnosti je treba kaznovati, ne pa kakor smo vnesli v pravilnik, da bomo nagrajili tistega, ki bo napake odpravil. Tako je v kvaliteti našega dela, v higiensko-varnostni zaščiti, v strojni službi in drugod.

Po mojem mnenju je tudi nesmiselno ocenjevati npr. vse sektorje neke poslovne enote. Dovolj bi bilo, če bi ocenjevalec za določen kriterij ocenil enkrat en sektor drugič pa drugega. S tem bi dosegli, da bi morali biti vsi sektorji vedno v redu, saj ne bi vedeli, kateri sektor bo na vrsti za oceno.

Ko sem te dni obiskal neko enoto, da bi določil oceno po kriteriju »vzdrževanje mehanizacije«, sem vzel s seboj tudi zapisnik z ocenami za II. trimesečje. V prvi točki ocene skladišča strojev je bilo zapisano: ročni skreper G-16763 neočiščen, žične vrvi nepremazane, gume za prevoz skreperja prazne itd. Po treh mesecih sem našel še slabše stanje. Med prvim in zadnjim pregledom je bil že vmesni pregled in so skladiščnika osebno pozvali, naj napravi red. Na nesrečo je skladiščnik umrl, potem pa ni bilo ne drugega skladiščnika, ne strojnega referenta, ki bi lahko z dvema delavcema preskrbel za pravilno uskladičenje in vzdrževanje strojev.

Na sektorju sta v razdalji sto metrov dve skladišči: skladišče gradbenega materiala in skladišče strojev. Prvo skladišče ima skladiščnika, ki vzorno skrbi za red in pregled materiala. V samem skladišču je vse lepo sortirano, skladiščne kartice so na mestu, vse, kar je potrebno, je namazano. Zunaj skladišča je opeka lepo zložena in pokrita, prav tako tudi heraklit in les, prazni sodi so tudi zloženi in pokriti; vse je v najlepšem redu. Ocena odlično in še nagrado zasluži ta skladiščnik.

Sto metrov vstran pa je, kot že rečeno, skladišče strojev. Na prvi pogled bi človek mislil, da je prišel k Odpadu. Takoj pri vratih so nametani stroji drug vrh drugega, nikjer ni nobenega reda, stroji niso očiščeni, še manj pa namazani, gume japanerjev in skreperjev so prazne, vibratorske igle nametane druga čez drugo itd. Skratka, nikogar ni, ki bi te dragocene stroje, za katere tako težko dobimo denar, oskrboval in vzdrževal. Krivda leži predvsem na strojnem referentu, ki dopušča, da pošiljajo neočiščene in nenamazane stroje v skladišče. Kriv je tudi, ker ni poskrbel, da bi napravil red v skladišču, saj bi za to zadostoval en sam delavec.

Prav gotovo takšno stanje ne bo vplivalo na stimuliranje k izboljšanju osebnih dohodkov strojnega referenta in skladiščnika, pač pa bo treba v takih primerih ukrepati disciplinsko.

V bližnjem skladišču je bilo šest japanerjev, ki so bili vsi napolnjeni z rinfuzo cementom in od dvanajstih gum jih je bilo devet praznih tako, da so gume z zračnicami ležale na betonu in se pri tem seveda kvarile. Ali je temu kriv skladiščnik gradbenega materiala ali pa strojni referent — to naj se do prihodnjega ocenjevanja dogovorita med seboj.

Anton Martinšek

V Radečah končni fini

Pospešena gradnja zadnjega večjega objekta v papirnici

O gradnji novih objektov v sklopu tovarne papirja v Radečah smo v našem listu že večkrat pisali. Poleti so imeli graditelji tega objekta nemalo težav, predvsem je primanjkovalo delovne sile in tudi mehanizacije ni bilo toliko, kolikor bi si je želeli. Največ preglavic pa so imeli naši ljudje z vodo, z majhnim potokom, ki teče pravzaprav pod objekti nove papirnice. V stiski je našim delavcem priskočil na pomoč celo kmetijski kombinat iz Ptuja, ki je semkaj poslal 25 nekvalificiranih delavcev, nekaj zidarjev pa je prišlo pomagat tudi iz Hrastnika.

Zdaj so glavne ovire v Radečah skoraj že premagane. Napočil je končni fini na zadnje objekte. Zima je že pred durmi in graditelji v Radečah hitijo, da bodo toliko usposobili vse nove objekte, da bodo inozemski in domači strokovnjaki lahko v njih začeli montirati strojno opremo. V nekaterih objektih so že francoski in domači strokovnjaki, ki že montirajo opremo.

»Zdaj je tu 145 ljudi, vendar bi radi še nekaj tesarjev in zidarjev,«

Sektorski vodja Zupančič in delovodja Petrovič na objektu nove papirnice v Radečah

je povedal med pogovorom delovodja Anton Petrovič. Poudaril pa je tudi, da so z gradnjo zadnjega večjega objekta, s halo dodelave, velike težave, kajti zelo tesen prostor otežkoča normalno manevriranje na gradbišču. Vrh tega je tik ob hali speljana tudi cesta, ki pelje iz Radeč v papirnico. Razumljivo je, da gradnja nove hale ceste ne sme prizadeti, kajti tako bi odrezali tovarno od mesta. Hala bi morala biti dograjena do konca leta, kar pa je precej odvisno od tega, kakšno bo vreme do nastopa zime.

Vprašali smo, kako so delavci zadovoljni s hrano in sploh z življenjskimi pogoji na tem gradbišču.

»Hrana je zelo dobra, jemo v tovarniški menzi,« je pojasnjeval tovarniški Petrovič. »Delavci so s hrano zadovoljni, saj je okusna in izdatna, vsi trije obroki pa stanejo dnevno 460 din. Tudi ležišča v barakah so dobro urejena. Sicer pa imamo dela ves dan čez glavo dovolj, tako da je tudi zaslužek ljudi kar dober.«

MALI INTERVJU

Človek se mora učiti, dokler je mlad

Srečali smo ga v mariborski menzi pri kosilu. Franca Predikako, mladega zidarja s Ptujke gore, ki se je pred kratkim vpisal v delovodsko šolo.

»Kdaj ste prišli v naš kolektiv?« Odvrnil je, da je bilo to že l. 1953. Zaposlil se je v Kidričevem, kjer so takrat gradili veliko novo tovarno.

»In potem?«

»Potem sem se počasi izučil za zidarja,« je odvrnil. »Postal sem kvalificiran zidar. Leta 1960 sem šel v tečaj za pomožne delovodje. Že takrat pa sem sklenil, da bom šel v delovodsko šolo.«

»Zakaj pa ste odlašali kar štiri leta?«

Nasmehnil se je. »Hm, po pravici povedano, žena ni bila nič kaj navdušena, da bi šel v šolo...«

»Kaj pa vas je napotilo do tega, da boste še študirali,« sem spraševal. »Zelja za večjimi dohodki?«

Malo je razmišljal. »Tudi to. Ampak niso samo dohodki. Zdaj sem še kolikor toliko mlad. Zdaj še lahko študiram. Na stara leta bo prepozno. Človek se mora učiti, dokler je še mlad.«

Vprašal sem ga, kako mu gre v šoli. Ga kak predmet prav posebno teži?

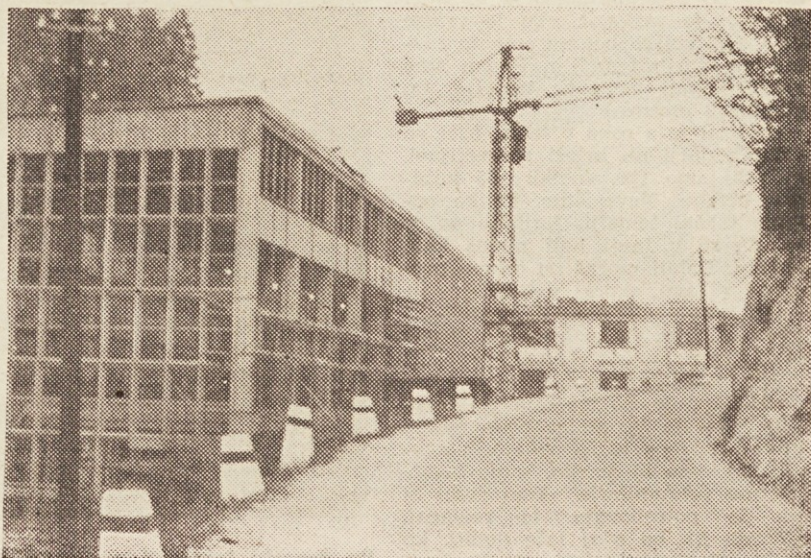
»Upam, da bo šlo. Nemščine sem se učil že prej. Morda bo največ preglavic z gradbeno mehaniko. In s tehničnim risanjem. Ampak z dobro voljo, upam, bom tudi te stvari obvladal,« je skromno pojasnil.

»Kako pa je s pogoji za učenje?«

»Kosim in zajtrkujem v menzi,« je dejal. »Večerjat pa grem po navadi kar v samopostrežno restavracijo. Spim v samskem domu. Tudi štipendija mi kar zadošča, da se preživim in da še nekaj ostane. Hvaležen sem kolektivu, da mi je omogočil to šolanje. Upam, da bom to pomoč povrnil podjetju z dobrim učenjem in potem kot delovodja.«

-n

Dela na objektu papirnice v Radečah se bližajo koncu

Improvizirano delo je dražje

Lanskoletni povečani napor podjetja za izboljšanje kvalitete betona so bili usmerjeni predvsem na to, da bi v betonarnah proizvajali beton čimbolj enakomerno kvalitete. Kot vsaka nova stvar, si je tudi ta akcija le stežka utirala pot in dostikrat je bilo slišati ugovore: »Ja, če pa ni kaj vzeti v roko.«

Tak prigovor je brez vrednosti, ker se da tudi na preprost način zadovoljivo rešiti doziranje mineralnih agregatov in cementa. Poleg tega je pa podjetje tudi nabavilo primerno število tehničnih doziranje agregatov in cementa ter dve kompletni betonarni.

S to opremo so si nekatera naša gradbišča med letom uredila betonarne in se trudijo, da bi v njih pripravili beton najustrežnejše kvalitete. Imamo pa tudi gradbišča, kjer nikakor ne morejo zapustiti improvizirane betonarne v zmotnem mišljenju, da je improvizirano delo cenejše kot pa delo v smotrno urejeni betonarni, kjer je število potrebnih delavcev znižano na minimum in

kjer pri stalni kontroli doziranja vseh sestavin betona lahko prihranimo več, kot pa velja postavitev betonarne.

V podjetju je bil primer, da je bila na gradbišču na razpolago vsa ustrezna mehanizacija, s katero bi se dala urediti sodobna betonarna. Pa vendar tik pred začetkom betoniranja večjih količin betona betonarna še ni stala in so še do nedavnega oklevali, ali naj bi dobro urejeno betonarno postavili še pred samim začetkom betoniranja ali ne. Vzrok za to je bilo tehnično neopreparirano gradbišče. Gradbeni material je bil deponiran na neustreznih mestih, kar je postavitev betonarne otežkočilo.

Transport betona v podjetju imamo urejen s kamioni kiperji in z avto-mešalci, ki vozijo beton iz sodobno urejenih betonarn do mesta ugraditve. Zaradi nezadostne priprave delovnega mesta ali zaradi premalo točnega naročila betonarni se dostikrat dogodi, da kamion beton strese na gradbišču precej časa pred

ugraditvijo. Beton, ki leži na soncu in zraku — posebno poleti — se na površini osuši, začne se pa tudi že proces vezanja cementa. Tak beton se seveda ne sme več ugraditi. V nekaterih slučajih pa se je ugotovilo, da so tak beton polili z vodo in ga nato še uporabili za zahtevnejšo konstrukcijo. Razumljivo je, da se s takim betonom ne da doseči trdnosti in da s takim postopkom naredimo mnogo več škode kot koristi.

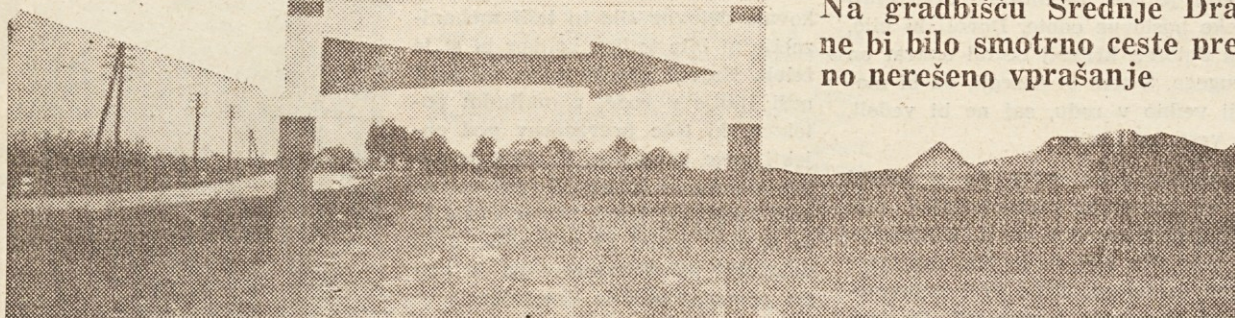
Podoben pojav je bil pri betonu, ki se prevaža z avtomešalci. Ker šoferji niso vključili mešalca v vrtenje med vožnjo, se je beton v avto-mešalcu tako zgoštil, da se na gradbišču ni dal iztresti drugače, kot tako, da se je betonu dolila voda. Ta dodatna voda je znatno znižala trdnost pripravljenega betona. S poskusi smo ugotovili, da se je v enem primeru trdnost znižala kar za 40% — to pa žal, ne samo pri poskusu, ampak tudi na stavbi.

Ing. Sircelj

gradnja: **HIDRO-ELEKTRARNE
SREDNJA DRAVA 1**
investicija: **DRAVSKE ELEKTRARNE-MARIBOR**
projekt: **ELEKTROPROJEKT LJUBLJANA
GRUPA MARIBOR**
izvajalec: **GIP-GRADIS
CENTRALA LJUBLJANA
GRADBENO VODSTVO-MARIBOR**

KO BI VSI BAGRI IN GRADBENI STROJI

Na gradbišču Srednje Drave s strahom pričakujejo jesensko deževje — Ali ne bi bilo smotrno ceste pred zimo nekoliko utrditi? — Mehanizacija je še vedno nerešeno vprašanje

Ko bi vsi bagri in gradbeni stroji na naših gradbiščih delali tako, kot si želimo in pričakujemo... Da, ko bi... Ampak, žal, ne delajo tako. Mehanizacija je še vedno nerešeno vprašanje, imamo je premalo in večji del tiste, ki jo imamo, ne zaleže dovolj. In marsikje je tudi ne znamo dovolj čuvati. Vsa ta dejstva močno občutijo zlasti na gradbišču Srednje Drave.

Za enotno kadrovsko politiko

Upravni odbor PE Celje
o problematiki kadrovske službe

Upravni odbor poslovne enote »Gradis« Celje je kot posebno točko dnevnega reda obravnaval problematiko kadrovske službe.

Iz obširne razprave in poročila kadrovske službe tovarišice Ivanke Pogačnik je razvidno, da predstavlja kadrovska služba sestavni del poslovne politike enote prav tako, kot podjetja. Zato menijo, da mora biti kadrovska politika enotna za celotno podjetje. Med drugim so govorili tudi o uvajanju novih delavcev v podjetje ter o tesnem sodelovanju s komisijo za sprejem in odpovedovanje delovnih razmerij. Nove delavce vse preveč prepuščajo iniciativi in iznajdljivosti samega delavca, namesto da bi ga počasi in pravilno uvedli na delovno mesto. Kadrovska služba celjskega gradbenega vodstva se je tudi uspešno povezala z zavodi za zaposlovanje delavcev drugih republik ter pričela organizirano sprejemati nove delavce. S tem počasi odpade tudi velika fluktuacija delovne sile.

Govorili so tudi o tem, kako nujno je treba postaviti nov samski dom ter urediti prehrano. Zelo pomembno je tudi pravilno planiranje kadrov in sistematično izobraževanje.

Tudi nekateri delodajci bodo morali spremeniti odnose do delavcev, pri premetitvah pa upoštevati strokovno sposobnost ter želje delavca z ozirom na potrebe celotnega podjetja.

Ropot kompresorjev noč in dan

Kratek obisk pri naših delavcih
v tovarni »Impol«

Med številnimi gradbišči našega podjetja, ki so raztresena po vseh koncih Slovenije, je tudi eno v tovarni »Impol« v Slovenski Bistrici. Tu je zaposlenih od 1. junija letos 46 ljudi na raznih delih v tovarni, zlasti pri gradnji južnega in zahodnega prizidka cevarne. Poiskali smo delovodjo Alojza Šinka in ga našli v temni hali, kjer so hrumeli kompresorji.

»Ze 6 tednov delamo nove temelje,« je kričal. »Za veliko novo stiskalnico, za 2000-tonsko.«

Zavili smo na prosto, da smo se lahko pogovarjali.

»Delamo noč in dan. Stalno obratujeta po dva kompresorja na štiri pištole,« je razlagal. »To je vražje delo. Nič koliko betona smo že razbili na starih temeljih. Potem smo začeli kopati za nove temelje. Do globine 3 metrov.«

Pokazal je z roko v temo, kjer so delali zidarji ob brleči razsvetljavi. »Včeraj smo tja zmetali 165 kubikov betona. Neverjetno, koliko porabe takšni temelji. Najhuje pa je to, da se v tesni hali nimaš kam obrniti. Delati moraš na ozkem prostoru, v jami, skoraj v temi.«

»In kdaj bodo temelji gotovi?«

»Rok imam do prihodnje sobote,« je pojasnil tovariš Šinko.

»Pa boste res gotovi?«

»Mislim, da bo šlo,« je prikimal. Povedal je še, da se bodo potem lotili prizidkov in še nekaterih drugih del. Vse bi še šlo, samo tesarjev mu primanjkuje. »Vsaj deset bi jih še potreboval,« je razlagal.

»Morda jih bo zdaj lažje dobiti, ko bodo nekateri objekti ustavljeni.«

Stari gradisovci in vodstvo SPO na srednji Dravi

Izkop na srednji Dravi, zaradi vode in blata je izkop in odvoz zelo težaven

Po dravski tej cesti pa furati je fajn... Do kolen smo v vodi in...

»Kaj je z vsemi temi tovornjaki? So vsi pokvarjeni?« sem vprašal, ko smo v Hajdošah zavili z glavne poti proti Dravi in po ozki poljski poti prispeli do našega naselja.

»Niso pokvarjeni. Razen enega,« je pojasnjeval tovariš Novinc. »Ampak stojijo. Nimajo kaj delati...«

»Zakaj pa ni dela?« me je zanimalo.

Kmalu so vse pojasnili. Od štiri bagrov, ki kopljejo kanal na našem odseku, so spet trije pokvarjeni. Enemu je odpovedala feroda, drugemu pa ležaj na reduktorju. In če bager stoji, tudi kamioni nimajo dela.

Zavili smo proti Dravi, tja kjer bagri kopljejo strugo odvodnega kanala. Na nekaterih mestih je bil teren globoko razrit od težkih tovornjakov, tu in tam je že stalo blato.

»Kako pa boste tu vozili, ko pride deževje?« me je zanimalo. »Če je zdaj tu voda, ko ni bilo skoraj deset dni dežja, kaj bo to ob jesenskem dežju, ki traja več dni zaporedoma?«

Šoferji in strojniki so kimali z glavami in hkrati zmigovali z rameni. Da vse to vedo, so rekli. Ampak, kaj se ve, nihče se menda ne čuti za to odgovornega, da bi na traso, po kateri vozijo tovornjaki, zdaj, ko je vreme še kolikor toliko ugodno, nasipal nekaj kubikov gramoza. Čeprav si je sosednje podjetje, Tehnogradnja, ki koplje kanal nekoliko višje in ima tudi boljši, manj močvirnat teren, dovozne poti posipalo z gramozom. Morda si pri Tehnogradnjah mislijo, da jim za Gradis ne kaže delati poti, pri nas pa obratno? Samo vprašanje je, če se ne bi tistih nekaj kubikov gramoza vendarle dobro poplačalo?

»Ze zdaj, ko je še razmeroma suho vreme,« je pripovedoval tov. Novinc, »imamo težave z »mazi«. Blato in voda vdirata v zavorne bobne in zato je treba skoraj vsak teden zavore razdirati in jih čistiti. Precej ur stojijo tovornjaki zaradi takih popravil...«

Poprašali smo, kako je s hrano in drugimi rečmi. Dobili smo odgovor, da je hrana kar dobra. Za ceno, kolikor jo morajo plačati delavci, ni mogoče več zahtevati. Razen dveh ali treh posameznikov, ki so preveč izbirčni in razvajeni, se nad hrano nihče ne pritožuje. Tudi za spanje je dobro preskrbljeno.

»Le na peči bo treba kaj kmalu pomisliti,« je pripomnil tov. Novinc. »Noči so že hudo mrzle, vsak ima že po dve, celo tri odeje. Ne moreš se pokrivati še s četrto.«

»Je še kak problem, ki vas žuli?« sem hotel vedeti.

»Mehanizacije imamo številčno precej: 4 bagre, 20 kamionov, 2 skreperja, 4 buldozerje, 1 mehanični skreper,« je razlagal tov. Novinc. »Samo, kot rečeno, vsa ta ropotija, zlasti še bagri, ni prav dosti vredna. Morda bo v kratkem bolje, ker dobimo na pomoč še nekaj strojev. Upajmo, da takrat ne bo takšnih zaostankov kot so zdaj.«

»Pa še to zapišite,« se je vmešal v pogovor eden izmed navzočih, »tu nas je zdaj menda 35, v glavnem strojniki. Delamo od jutra do noči, tudi ob sobotah in celo ob nedeljah, hočem reči vsako drugo nedeljo. Ne gre drugače, že itak smo v zamudi

z delom. Večina to razume, le nekateri jo ob sobotah enostavno »pobrišejo« domov. Tako ne gre! Tu smo zato, da opravimo svojo nalogo, pa čeprav je treba delati tudi vsako drugo nedeljo. Vsak, kdor pride semkaj, naj se tega zaveda.«

Dnevni obrok 4500 kalorij

Petminutni pogovor s kuharico
v mariborski menzi

Pravijo, da prazna vreča ne stoji pokonci. To bo najbrž res. Tudi lačen delavec ne more dobro delati. Vrh tega pa delavec, ki dobi v menzi svojega podjetja okusno, izdatno in ceneno hrano, zna ceniti svoj kolektiv, naveže se nanj in je sploh zadovoljen; zato lahko tudi dobro dela. Verjetno so te preproste resnice Mariborčani že davno spoznali, zato niso nikoli niti pomislili na to, da bi menzo ukinitili. V menzi smo poiskali glavno kuharico. Tovarišica Irma Moge skrbi za lačne želodce mariborskih delavcev že tri leta.

»Koliko obrokov pripraviti vsak dan?«

»Približno 150 kosil in okrog 80 večerij.«

»Koliko pa stanejo posamezni obroki?« sem vprašal.

»Zajtrk 70 din, kosilo 210, večerja pa 100 din, skupaj 380.«

»In kako so ljudje zadovoljni z vašo umetnostjo?« sem bil radoveden.

Odvrnila je, da je pač toliko okusov, kolikor je ljudi. Nasploh pa se nihče ne pritožuje.

»Torej ni še nihče zagnal v jezi kroznika po tleh?«

»Ne, tega pri meni še ni bilo,« se je nasmejala.

Potem je s ponosom povedala, da je hrano že večkrat pregledala in ocenila inspekcija. Rezultati so bili vedno zelo dobri, saj je komisija ugotovila, da dobijo delavci dnevno v vseh treh obrokih najmanj 4500 kalorij, kar nedvomno zadošča tudi za kategorijo najtežjih fizičnih delavcev.

»In kaj ljudje najbolj cenijo?«

»V glavnem meso,« je odvrnila.

»Pa ga vedno dobite? Imate morda dobre zveze z mesarji?« sem se šalil.

»Vedno ga dobimo. Brez dobrih zvez,« se je nasmejevala.

Ob slovesu sem še vprašal, če ni ob štedilniku na trdo gorivo poleti prevroče.

»Malo vroče je že. Ampak je tak štedilnik ob današnjem pomanjkanju elektrike še najbolj zanesljiv.«

LJUBLJANA — Gradbeno vodstvo Ljubljana bo za svoje člane kupilo v stanovanjskih blokih »Gradis — 62« v Šiški 7 stanovanj. Sredstva se bodo angažirala iz sklada skupne porabe, lastnega deleža in posojila.

LJUBLJANA — Po vseh poslovnih enotah so živahni sestanki o novem pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja. Enoto pošiljajo svoje predloge za spremembe komisiji delavskega sveta, ki bo le-te skušala uskladiti ter jih tako prečiščene posredovala delavskemu svetu podjetja v razpravo in potrditev.

LJUBLJANA — Oktobra bodo začele komisije za letno inventuro popisovati. Upravni odbori poslovnih enot so že imenovali komisije.

KDAJ JE GOSPODARSKA ORGANIZACIJA ODGOVORNA ZA ŠKODO V ZVEZI Z DOLOČILI 294. ČLENA ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH

Vsaka gospodarska organizacija je v prvi vrsti odgovorna za povzročeno škodo kot pravna oseba, kadar odgovorni organ gospodarske organizacije pri opravljanju svoje funkcije povzroči to škodo.

Odgovornost gospodarske organizacije za povzročeno škodo, do katere je prišlo zaradi njene dejavnosti, ki povzroča nevarnost za okolico, nastane, kadar je napravljena škoda na premičnini oziroma nepremičnini, če predstavlja položaj, svojstvo ali samo obstoj gospodarske organizacije določeno nevarnost za okolico.

Proti članu kolektiva odgovarja gospodarska organizacija za povzročeno škodo in kadar je škoda napravljena v procesu proizvodnje ne glede na to, ali je prišlo do škode zaradi delovanja nevarnega predmeta ali zaradi katerega koli drugega delovanja v samem procesu proizvodnje. V teh primerih odgovarja gospodarska organizacija po pravnih pravilih civilnega prava, vendar ne zaradi krivde svojega organa ali osebe, temveč samo zaradi tega, ker je škoda povzročena zaradi nevarnega predmeta ali pri samem procesu proizvodnje.

Nadalje je gospodarska organizacija odgovorna za škodo, ki jo je njen delavec povzročil posameznikom ali pravnim osebam v zvezi s svojim delom. To je odgovornost gospodarske organizacije za drugega, v tem primeru za svojega delavca. Takšna odgovornost obstaja za go-

spodarsko organizacijo samo v primeru, če jo je povzročil delavec pri opravljanju svoje delovne obveznosti, ne glede nato, če je bila škoda povzročena po krivdi delavca. V smislu zakona o delovnih razmerjih ima gospodarska organizacija pravico, da zahteva povračilo plačane škode od delavca, ki je po svoji krivdi povzročil to škodo namerno ali zaradi skrajne malomarnosti. Takšna zahteva pa zastara v šestih mesecih od dneva plačila škode.

Ne smatrajo se za ločene odgovornosti gospodarske organizacije, če je bila škoda napravljena od nevarnega predmeta — stvari, ali če je škodo napravil delavec v zvezi s svojim delom. Gospodarska organizacija odgovarja praviloma za škodo iz več osnov. Kadar je škodo napravil nevarni predmet, bo odgovarjala že zaradi tega za povzročeno škodo; če je pa v tem primeru škoda napravljena še zaradi malomarnosti delavca pri svojem delu, pa bo odgovarjala gospodarska organizacija za škodo tudi iz te osnove.

Ali na primer drugi primer: gospodarska organizacija odgovarja za škodo, povzročeno delavcu v procesu proizvodnje, odgovarja pa tudi, če je škodo v procesu proizvodnje napravil delavcu drugi delavec. V tem primeru je delavec, kateremu je bila napravljena škoda, prav tako tudi tisti posameznik, kateremu odgovarja gospodarska organizacija po zakonu o delovnih razmerjih.

Pravna pravila civilnega prava predpostavljajo, da lahko nastane škoda zaradi nenadnega primera ali zaradi delovanja osebe, ki v nasprotju z zakonom nekaj napravi oziroma dovoli napraviti. Tako po teh pravilih lahko

pride do odgovornosti za povračilo škode samo v primeru krivde. Medtem lahko povzroči škodo prav povečana nevarnost zaradi delovanja določene proizvodnje gospodarske organizacije kljub vsem zaščitnim ukrepom in brez krivde določene osebe. Če bi v teh primerih smeli zahtevati povračilo škode samo na podlagi ugotovljene krivde, potem v pretežni večini primerov škode oškodovanec ne bi mogel zahtevati. Zaradi tega je določeno, da nastane odgovornost za plačilo škode oškodovancu tudi brez ugotovljene krivde. Krivdo bi bilo nemogoče dokazati, zato se vzame v poštev samo vzročna zveza med dogodkom in povzročeno škodo. Tako je odgovornost za povračilo škode osnovana na načelu vzročne zveze, to je odgovornosti brez krivde.

Tako je tudi v 294. členu zakona o delovnem razmerju določena odgovornost gospodarske organizacije za škodo, katero povzroči delavec posameznikom ali pravnim osebam v zvezi s svojim delom, ker je po teoriji in praksi osvojeno, da ta odgovornost temelji na načelu vzročne zveze. To pomeni, da gospodarska organizacija odgovarja za plačilo napravljene škode posamezniku ali pravnim osebi, kateri je delavec povzročil škodo v zvezi s svojim delom. Ne samo, da ni potrebno ugotoviti krivdo, temveč tudi v primeru, da škoda ni povzročena po krivdi delavca, ali če se je ugotovilo, da je gospodarska organizacija ukrenila vse, kar bi se smatralo za nujno potrebno, da delavec s svojim delom ne bo napravil škode, ne odvezuje gospodarske organizacije odgovornosti za plačilo povzročene škode posamezniku ali pravnim osebam.

PO POTEH NOVE MAKEDONIJE

Rane se počasi celijo

Ekspresni vlak je brzeli proti Var-darju. Trideset strokovnjakov naše-ga podjetja se je počasi pripravljalo na izstop.

Skopje. — Na železniški postaji smo se komaj znašli. Porušeno po-stajno poslopje, kupi opeke in lesa. Nema ura na postaji še vedno do sekunde natančno kaže usodni tre-nutek, ko je potres pokopal pod razvalinami čez tisoč žrtev.

Položaj se normalizira. Po skop-skih ulicah neprestano brnijo težki avtomobili, natovorjeni z gradbenim materialom. Vsega mogoča gradbena mehanizacija je neprestano v pogo-nu. Iz tal rastejo nove zgradbe, skratka, rane velike katastrofe se počasi celijo.

Makedonija se uvršča že med go-spodarsko razvite republike. Velika železarna v Skopju, elektrarna, vr-sta novih tovarn, vse to nam potrjuje velik napredek. Če omenim še nekaj konkretnih števil. Samo v letih 1947—1963 so v gospodarstvo in družbeni standard vložili nekaj čez 800 milijard dinarjev, od tega je za 600 milijard gospodarskih in-vesticij.

Makedonija ima zdaj že precej solidnih strokovnjakov, njene pro-izvodne zmogljivosti pa so prav ta-ko že močno razvite.

Skopje je tudi vzpon zaposleno-sti. Tako je bilo leta 1939 skupno zaposlenih le 1,4% vseh prebivalcev Makedonije, leta 1963 pa 224.600, kar je trinajstkrat več kot pred vojno.

Križem po Skopju

Avtobus nas je čakal pred kolo-dvorom. Že na postaji smo izgubili naše zastopnice nežnega spola ter tri zveste spremljevalce. K sreči je bil hotel »Skopje«, v katerem smo stanovali, zelo blizu. Sicer pa se po skoraj 14-urni vožnji kratek sprehod tudi prileže.

Čprav smo bili izmučeni od dol-ge vožnje, nam skoraj dveurno ča-kanje na zajtrk ni pokvarilo dobre volje. Zato smo se takoj nato po-dali na pot. Ustavili smo se na Vla-jah, velikem primestnem naselju, ki ga je gradilo naše podjetje dobre štiri mesece. Zgradili smo nekaj čez tisoč stanovanj, šolo s površino 3000 m² itd. Tu smo se razgovarjali z našim nadzornim organom ing. arh. Gligorijem Mukaetovim, ter rav-nateljem šole. Oba sta se o delu Gradiša zelo pohvalno izrazila (glej poseben članek). Ogledali smo si no-tranje prostore nekaterih tipov hiš. Od vseh so nam bile najbolj všeč finske hiše. Videli smo tudi ostala naselja ter veliko tovarno za grad-njo montažnih hiš. Vse strojne na-prave podjetja »Kapoš« so dobavili in montirali ruski strokovnjaki. Tu smo se zadržali skoraj tri ure in po-drobno proučili celoten potek pro-izvodnje. Popoldne je močno deže-valo, zato smo ostali kar v hotelu, le zvečer smo obiskali Kale.

Naslednji dan smo se že zjutraj podali na veliko gradbišče železarne Skopje. Po posredovanju RO in MO sindikata gradbenih delavcev Ma-kedonije smo imeli kmalu dostop na vse objekte. Strokovnjaki posa-meznih oddelkov so nam radi volje pokazali vse, kar smo spraševali. Tudi na železarni smo se zadržali dobre tri ure. Preveč bi bilo, da bi opisoval veličino vseh naprav in ce-lotnega poteka proizvodnje.

Okrog poldneva smo se poslovili od porušenega Skopja ter nadalje-vali pot po prelepi Makedoniji. Ču-dovit je pogled na pisane makedon-

ske vasi in mesta. Od vseh se nam je najbolj vtisnil v spomin Titov Veles, ki je s svojimi značilnimi hi-šami, potisnjenimi na nasprotni breg, svet za sebe.

Na kulturo prebivalcev Makedoni-je je bistveno vplivala tudi stoletna turška okupacija. Turki so vtisnili svoj pečat večini mest južne Ma-kedonije. To se opazi na vsak korak. Stare hiše so usmerjene na notranjo stran in okna po večini gledajo na dvorišča. Toda povsod se opaža, da izginja staro in poraja se nov so-dobni način življenja.

Trda tema je že bila, ko smo se bližali Prilepu. Hiteli smo — toda smola. Nevihta, ki nas je prehitela, je tik pred nami podrla veliko dre-vo, ki nam je zaprla pot za polni dve uri. Tako smo šele okrog pol devetih prispeli v Bitólj.

Na najjužnejšem delu države

Od Bitolja do Prespanskega jeze-ra je dobrih 30 km. Pot nas je vodila čez visoke gorske planote (1300 m) v dolino Resena. Mimo ogromnih sadovnjakov smo kmalu prispeli v Oteševo ob Prespanskem jezeru. To je lepa kotlina med gorovji Baba s Pelisterom, Galičica, Suha gora in Bigla. Samo jezero (284 km²) se na-haja na tromeji med Jugoslavijo, Grčijo in Albanijo. Okolica je zelo lepa z bujnim rastlinstvom. Le ško-da, da ni bliže nas.

Težko smo se poslovili od tako le-gega kraja. Nebo je bilo brez oblač-ka, ko smo se peljali proti Ohridu. Sam Ohrid se v dolgih stoletjih ni bistveno spremenil, sicer res malo v stoletjih, a veliko v zadnjih deset-letjih. Kot povsod v Makedoniji, se tudi tu bije neizprosno boj med star-im in novim. Tako bo počasi ostala le trdnjava carja Samuela ter dra-goceni zgodovinski spomeniki prve slovanske kulture. Ne bi našteval vseh svetnikov, katerih cerkve smo obiskali, toda vsem bo ostal Ohrid v nepozabnem spominu, ne samo zaradi marmorja velikega »Palas«

hotela, prijetnega izleta k Naumu, temveč zaradi prijetne družbe, v ka-teri smo se nahajali.

Skozi dolino Radika

Drugi dan smo vstali že zgodaj, žal pa smo morali zopet čakati a zajtrk in tako so nas »zaspanci« tu-di lahko dohiteli. Po dolini Črna Drima in nato Radike smo po dveh urah vožnje prispeli do velikega gradbišča HE »Globočica«. Tu gradi gradbeno podjetje »Mavrovo« veli-ko pregrado bodoče elektrarne. Če-prav so nekateri godrnjali, smo si podrobno ogledali dela na nasipu in pozneje celotno elektrarno. Pregra-da je visoka 98,75 m ter so vanjo vgradili 1.100.000 m³ materiala. Glavni kanal, ki so ga prebili skozi ska-lo, je dolg 7,7 km. V elektrarni bodo montirane »Francisove« turbine, iz-delek našega Litostroja.

Pozneje smo si ogledali še začet-na dela na elektrarni »Špilje«.

Res lačni smo prispeli v Mavrovo, kjer nas je čakalo obilno kosilo. Prijetno iznenašeni nad hitro po-strežbo smo kmalu krenili. Med pot-jo smo se ustavili še v elektrarni »Mavrovo«, Gostivarju in Tetovem. Tetovo je majhen kraj, kjer prebi-vajo Siptarji, Turki, Makedonci in kdo ve katere narodnosti še. Le s težavo smo si pridobili zaupanje tamkajšnjega hodže, da nam je ob-razložil zgodovino džamije in dovo-lil prisostvovati molitvenemu obre-du. Tako smo šli kompletni v Šare-no džamijo, seveda po vseh musli-manskih predpisih bosu. Čevlje smo pustili pred džamijo in tako smo dali priliko, da so tov. Cizeju iz Ma-ribora ukradli čevlje (pot je moral nadaljevati kar v nogavicah).

Počasi se Tetovčani odvajajo sta-rih navad ter se pokoravajo tudi zakonu, ki prepoveduje mnogožen-stvo. Usedline preteklosti kopne v njih dušah počasi a gotovo.

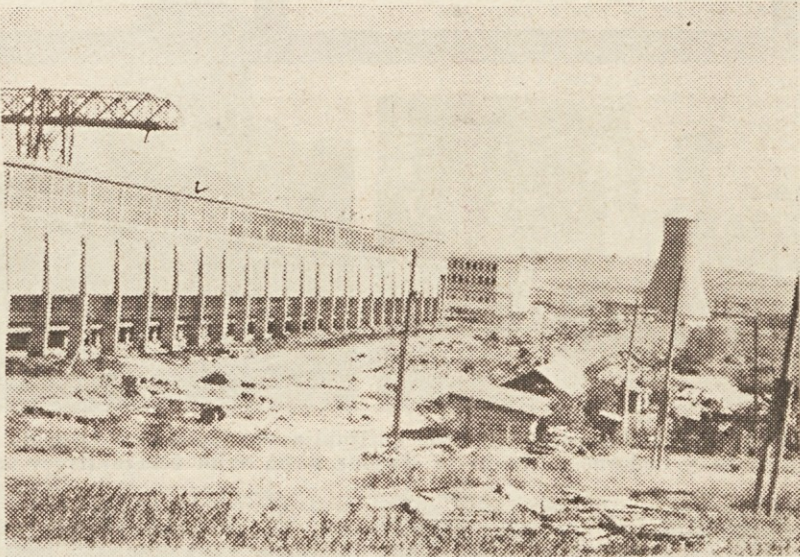
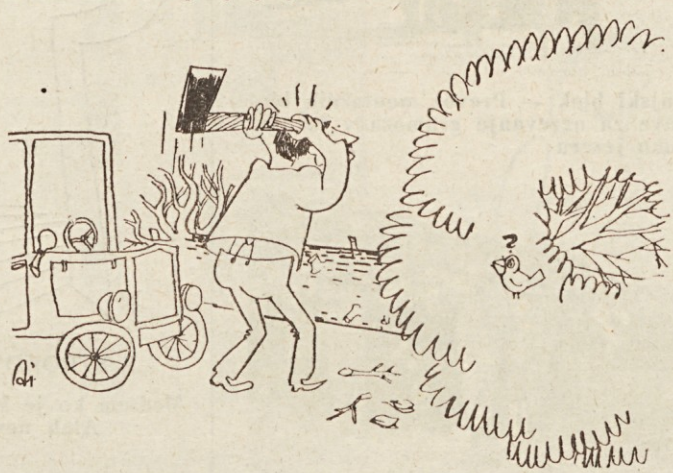
Polni prelepih vtisov smo zvečer prispeli v Skopje.

Veliko smo videli ter se veliko naučili.

L. Cepuš

S strokovne ekskurzije po Makedoniji

Predsednik UO podjetja je dokazal, da je res odličen drvar

Na objektih skopske železarne

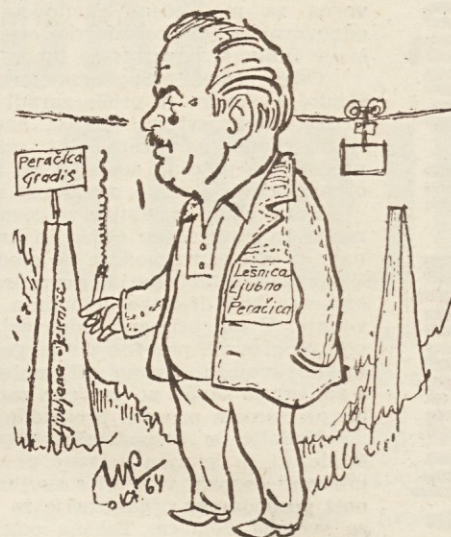
Križem po primestnih naseljih v Skopju

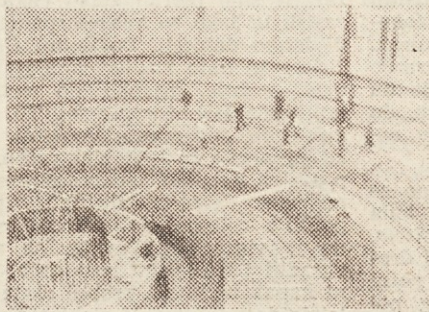
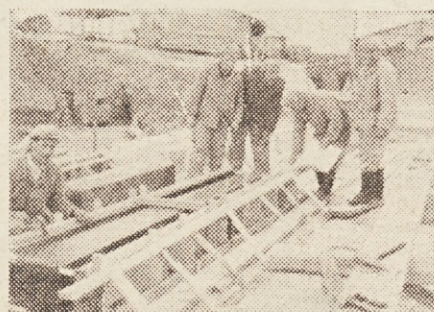
Ob Prespanskem jezeru

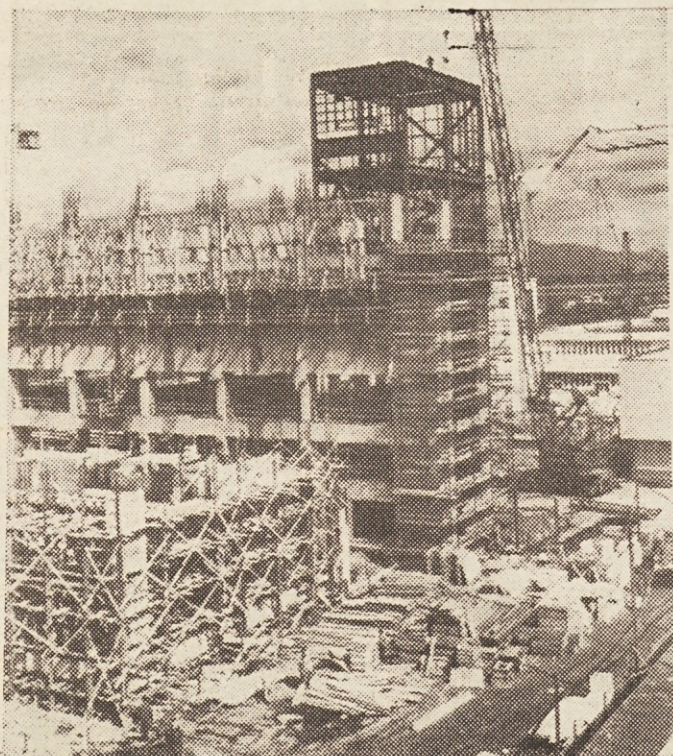
Ujeli smo tudi trgatev v Makedoniji

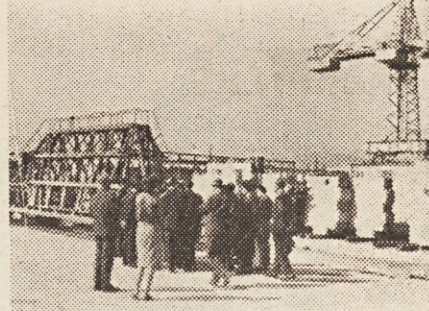
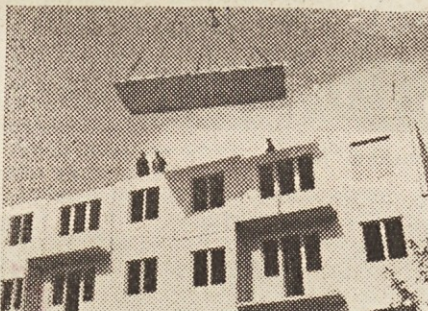
Tesarji PE Maribor pred odhodom na ljubljansko toplarno — Le malo je manjkalo, pa bi voda predrila zagatno steno in vdrla v toplarno — In to je skupina naših vrlih železokrivcev iz Ljutomera

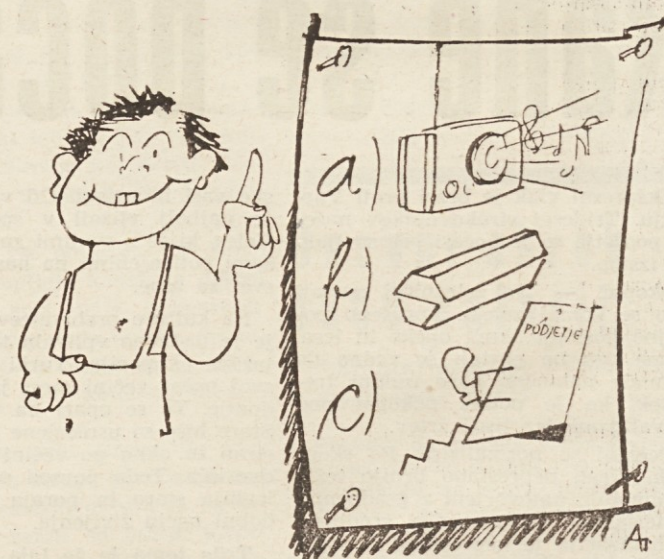
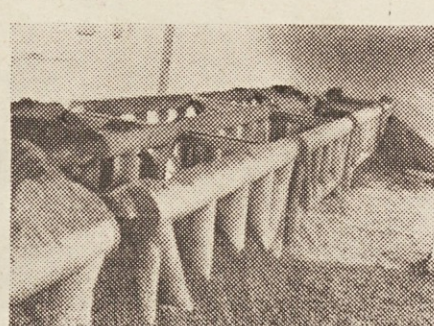
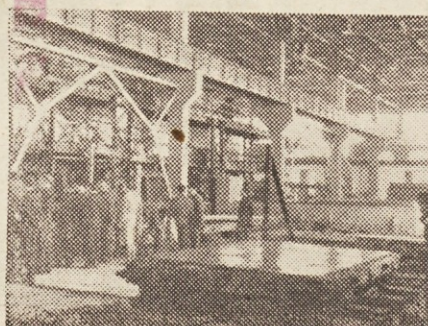
Strokovni posvet na objektu vinske kleti v Ljutomeru. Prvi z leve je pomočnik direktorja dipl. ing. Jože Uršič — V Ljutomeru delajo od zore do mraka — Takšna je bila vinska klet oktobra letos

Ob pomoči skoraj vseh poslovnih enot napredujejo dela na ljubljanski toplarni dokaj po planu — Televizijski stolp? Ne, to je sedmi stebel velikega mostu čez Peračico na gorenjski cesti. Most bo dolg 376,45 m in bo stal na osmih stebrih, od katerih je največji visok 60 metrov. Gradi ga PE Ljubljana

Montaža stanovanjskih blokov v Skopju — Takšen je gotov montažni stanovanjski blok — Prevoz montažnih blokov na mesto gradnje — Spodaj: V tovarni montažnih hiš v Skopju — Naprave za ogrevanje gramoza v tovarni montažnih hiš v Skopju — Na gorskem prelazu (1500 m) na poti k Prespanskemu jezeru

Janezkovi predlogi za nagrade ob 20-letnici podjetja

Kaj za 20-letnico?

Prihodnje leto ne bomo praznovali samo 20. obletnice osvoboditve, marveč tudi 20-letnico obstoja našega podjetja. V našem kolektivu pa je tudi nekaj tovarišev, ki so ostali v vrstah »Gradis« vse od leta 1945. Eden izmed redkih, ki se lahko pohvali, da dela v naših vrstah že 20 let, vse od 1945, je tudi **Franc Graifoner**, znani sindikalni delavec in dolgoletni predsednik sindikalne podružnice v Mariboru.

Vsekakor je 20 let dela v istem kolektivu redek jubilej, saj to pomeni, da so ti tovariši preživeli v naših vrstah polovico svoje delovne dobe. Zato je povsem upravičeno, da se bo kolektiv svojih jubilarov spomnil ob 20. obletnici.

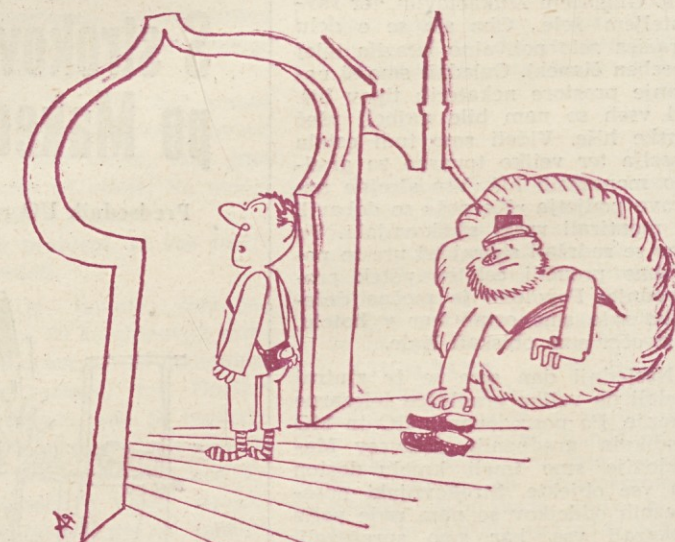
Tovariša Graifonerja smo vprašali, kako bi najbolje nagradili jubilate.

»Malo sem že razmišljal o tem,« je pripovedoval. »Uro in nalivno pero že imam, zato predlagam: da bi šli jubilarji kam skupaj na oddih. Morda na Pohorje ali pa na morje? Za deset ali štirinajst dni. Lepo bi bilo, ko bi se dobili stari delovni tovariši in se v družbi spominjali nekdanih časov. Morda bi bilo to lepše darilo kot karkoli drugega.«

Tovariša Graifonerja smo še vprašali, kako je bilo 1945. leta v podjetju.

»Eh, to so bili nenavadni, ampak lepi časi,« je obujal spomine. »Materiala so pustili Nemci v Mariboru povsod dovolj. Vlačili smo ga skupaj in ga prodajali, da smo dobili denar za druge potrebe. Ampak o tem kdaj drugič,« je pogledal na uro. »Mudi se mi na sestanek. Obravnavali bomo osnutek novega pravilnika o delitvi dohodka.«

Vprašali smo tudi ostale, kakšno naj bo priznanje. Nekateri so predlagali denarno nagrado, drugi odlikovanje, tretji tranzistor — toda prepustimo izbiro organom upravljanja.

S STROKOVNE EKSURZIJE PO MAKEDONIJI

Medtem ko je Marjan občudoval njegov hram molitve, je Alah nevernega »džaura« olajšal za čevlje